

Ἐλευθερα Νιότη

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΩΤΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ	: Ἡ ἔννοια τοῦ Κέντρου.
Β. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ	: Δέκα χρόνια ἀγώνα.
Α. ΠΑΤΡΑ	: Παρατηρήσεις γιὰ τὸ κίνημα τοῦ Δεκέμβρη.
Μ. ΜΑΡΚΟΓΛΟΥ	: Ἡ Σπουδαστικὴ ἐνότητα.
ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΥ	: Ὁ Τροτσκισμὸς στὸ Κ. Κ. Ε.
Χ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ	: Ὁ Ἐνωτισμὸς μπροστὰ στὰ σύγχρονα προβλήματα.
Ν. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ	: Ἡ ἀντιμετώπιση τοῦ Ἀναλφαβητισμοῦ.
Ε. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ	: Τὸ νόημα τῆς Ἐλευθερίας.
Β. ΜΑΥΡΙΔΗ	: Σκέψεις γιὰ τὴν προσκοπικὴ μας κίνηση.
Γ. ΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	: Ἐμεῖς δὲ σὰς ξεχάσαμε.

ΜΙΛΑΝΕ ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ
ΕΝΑΣ ΕΠΟΝΙΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΝ
ΧΡΟΝΙΚΟ ΚΑΤΟΧΗΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ:
Βόρειος Ἡπειρος.
Παρφουμαρισμένοι Ἀριστεροί.
«Πνευματικά» Φύλλα.
Προκλήσεις ἀπὸ Φασίστες.
Πανεπιστήμια ἢ Ζουγκλες;
Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΟΙ: Τὰ πρακτικὰ μιᾶς συν-
τροφιᾶς νέων, Ἰούλιος 1943,
Η ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ Ε. Ε. Ν.

ΜΠΑΡ-ΡΕΣΤΩΡΑΝ

“ΚΥΨΕΛΗ,,

Αιόλου 102 — Χαυτεΐα

Τηλ. 30-410

Θά βρῆτε τὴν καλύτερη κουζίνα με
τὰ ἀγνότερα ὑλικά.

Εἰδικὸν τμήμα ἐτοιμῶν φαγητῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ἐτήσια δρχ. 1200

Ἐξάμηνη > 600

Ἐμβάσματα :

Γ. Μπουκουβάλα

Φιλελλήνων 2β

**ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΟΛΥΦΩΤΩΝ
ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ
Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ & Θ. ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ**

Ἐκθεσις :

Π. Παπαγεωργίου

Κολοκοτρώνη 40

Προσεχῶς νέος τύπος ἠλεκτρικῶν κουζινῶν

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΝΙΑΤΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΩΤΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α' (ΚΑΤΟΧΗ)
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΧΡΟΝΟΣ Α'
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 3
ΑΘΗΝΑ ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ 1945

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ : ΒΥΡΩΝ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 2
ΤΗΛ. 32785
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 100

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ἡ σημερινὴ Κυβέρνηση ἰσχυρίζεται πὼς εἶναι Κυβέρνηση τοῦ Κέντρου. Ἐπειδὴ τὸ μεταπολεμικὸ πολιτικὸ λεξιλόγιό ἔχει διαφθείρει καὶ τοὺς πιὸ μονοσήμαντους καὶ τοὺς πιὸ παραδεδομένους ὄρους—κατάρθωσε καὶ τὴν αὐτονόητη ἀττική σαφήνεια τῆς λέξεως «δημοκρατία» νὰ συσκοτίσει—εἶναι σκόπιμο νὰ ἐπιχειρήσουμε μερικές διευκρινίσεις καὶ νὰ καταλήξουμε σὲ ἀπλές καὶ εὐμέθοδες, σὲ στοιχειώδεις, αὐστηρὲς καὶ σχολαστικὲς ἔννοιες.

Εἶναι φανερό πὼς ὑπάρχουν πολιτευόμενοι καὶ στὴ Χώρα μας καὶ σὲ ὅλες τὶς Χῶρες τοῦ κόσμου, πού δὲν ὑπόκειται σὲ κανένα ἰδιαιτέρου πολιτικὸ προδιορισμό: οὔτε στὴ δεξιά, οὔτε στὴν ἀριστερά, οὔτε στὸ Κέντρο μπορεῖ ν' ἀνήκουν ὅσοι δὲν συγκεντρώνουν σὰν ἄτομα τὰ στοιχειώδη χαρακτηριστικὰ τῆς εὐπρεπείας, τῆς τιμιότητος, τῆς ἠθικῆς τοῦ μέσου πολίτη. Αὐτοί, μ' ὅπια παράταξη κι' ἂν λέν πὼς συντάσσονται—εἴτε τοὺς ἀδιαλλάκτους προσποιούνται, εἴτε τοὺς μετρημένους παριστάνουν—δὲν εἶναι οὔτε δεξιοί, οὔτε ἀριστεροί, οὔτε τίποτα: εἶναι μεγάλοι ἢ μικροὶ ἀπατεῶνες καὶ κάπηλοι. Στοιχειώδης προϋπόθεση γιὰ ὁποιονδήποτε πολιτεύεται καὶ στοιχειώδης ὑποχρέωση γιὰ ὁποιονδήποτε σχηματίζει ὁποιοσδήποτε ἀποχρώσεως Κυβερνήσεις εἶναι ἡ τήρηση μιᾶς πρωταρχικῆς ἠθικῆς τάξεως. Ὅλα τὰ ἄλλα—οἱ εἰδικώτεροι προσδιορισμοὶ πολιτικῶν χρωμάτων καὶ οἱ λεπτὲς ἰδεολογικὲς διακρίσεις—ἔρχονται λογικὰ καὶ συζητοῦνται πολιτικά, ἀφοῦ πρῶτα πληρωθεῖ ὁ αὐτονόητος ὅρος τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς τιμιότητος.

Εἶναι ἐπίσης φανερό πὼς στὰ περισσότερα πολιτικά κόμματα στὴν Ἑλλάδα καὶ ἄλλου—καὶ πάντως στὰ κόμματα καὶ στὶς δμάδες πού ἀπαρτίζουν τὴ σημερινὴ ἑλληνικὴ Κυβέρνηση—ἀνήκουν καὶ μάλιστα ἄσκοον καὶ ρόλο ἠγετικὸ πλοῦσιοι καὶ φτωχοί, «κεφαλαιοκράτες» καὶ «προλετάριοι», πού δὲν ἔγιναν βέβαια μὲ αὐτὴ τους τὴν πολιτικὴ προσχώρηση ταξικὸ ἀποστάτες. Ἡ πολιτικὴ διαφοροποίηση δὲν γίνεται—δὲν μπορεῖ πιά νὰ γίνει μετὰ τὸν τελευταῖο παγκόσμιον πόλεμον—πάνω σὲ κριτήρια καὶ σὲ σχήματα τόσο μονοκόμματα, τόσο παραπλανητικῶς ἀπλοϊκά, τόσο κλασικὰ μαρξιστικά. Ὁ κόσμος ὁ μεταπολεμικὸς προχωρεῖ πρὸς

τὴ δημιουργία συνειδήσεων ὑπερταξικῶν καὶ ἡ ἴδια ἡ πρόοδος τῆς τεχνικῆς καταλύει ταξικὰ χάσματα πού ἔθεσε τὸν 19ον αἰῶνα.

Μήπως ὅμως ἡ ἀποστολὴ μιᾶς Κυβερνήσεως τοῦ Κέντρου εἶναι μεταβατικὴ στὴν οὐσία τῆς, μήπως σκοπὸς τῆς πρέπει νὰ εἶναι ἡ διασφάλιση τῆς ὁμαλῆς μεταστάσεως ἀπὸ τὸ καθεστῶς τὸ σημερινὸ στὸ καθεστῶς πού ὀνειρεύεται ἡ ἄκρα ἀριστερά; Μήπως τὸ «κέντρο» δὲν εἶναι πρόγραμμα καὶ δὲν ἐπιδιώκει νὰ γίνῃ καθεστῶς; Μήπως εἶναι μόνον προσωρινὸς συμβιβασμὸς καὶ προάγγελος καὶ πρόδρομος καὶ μήπως τάχτηκε τοὺς ἱμάντες τῶν ὑποδημάτων—καὶ τὰ παροδικὰ δεσμὰ—νὰ λύσει τῶν «ἐρχομένων».

Ἄν δεχθοῦμε ὅτι αὐτὸ σημαίνει πολιτικὸ κέντρον, τότε θὰ πρέπει, γιὰ νὰ τὸ κρίνουμε πολιτικά, νὰ ἀποφανθοῦμε ὅχι γιὰ τὸ δικό του τὸ ἀσήμαντο πρόγραμμα, ἀλλὰ γιὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ διαδόχου—τοῦ ἄκρου διαδόχου—πού προετοιμάζει.

Ἄν πάλι δὲν δεχθοῦμε πὼς αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποστολὴ τοῦ Κέντρου, τότε θὰ πρέπει νὰ κρίνουμε τὴν Κυβέρνηση ἀνάλογα μὲ τὰ μέτρα πού θὰ λάβει γιὰ νὰ προστατέψῃ τὴν ἴδια τῆς τὴν ὑπόστασιν καὶ τὴν ἰδεολογίαν—τὸ ἴδιο τὸ κέντρον—ἀπὸ τὴν ἐπιβουλὴν τῶν ἄκρων, ἀπὸ τὴν ἐπιβουλὴν κάθε δεξιᾶς ἢ ἀριστερᾶς δικτατορίας.

Ἡ τελευταία ὅμως ἔκδοχή ἐπιβάλλει στὴν Κυβέρνηση νὰ προσοδῶσιν νόημα θετικὸ καὶ ἱστορικὸ στὴν ἀποστολὴν τῆς: νὰ προβάλῃ καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ ἓνα πρόγραμμα, νὰ θέσῃ ἓνα αὐτοδύναμον καὶ πολιτικὸ ὕστατον σκοπὸν.

Ἄλλὰ ποῖον σκοπὸν;

Τὸ σκοπὸν ἀκριβῶς πού προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ νόημα τοῦ μεγάλου πολέμου, ἀπὸ τὸ νόημα εἰδικώτερον τῆς ἑθνικῆς μας θυσίας. Τὸ σκοπὸν πού θὰ συναιρέσει τὴν ἱστορικὴν καὶ πολιτικὴν μας παράδοσιν μὲ τὸ κοινωνικὸ καὶ φιλελεύθερον μέλλον: τὸ σημεῖον τὸ σταθερὸ καὶ τὸ πάγιο, τὸ ἀκίνητον σημεῖον τῆς ἰσορροπίας καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ μέτρου, τῆς ἀπροφάσιστης, καθαρῆς ἀθηναϊκῆς δημοκρατίας, πού ξέρει νὰ εἶναι κοινωνικὴ καὶ ἀνθρώπινη, μετριοπαθῆς ἀλλὰ καὶ ἀτεγκτὴ στὴ μετριοπάθειά τῆς.

Κέντρο πολιτικὸ ἀποτελοῦν ὅσοι πιστεύουν σ' αὐτὴ τὴν ἑθνικὴν, τὴν κοινωνικὴν καὶ τὴν πο-

● ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΜΑΣ ΚΙΝΗΣΗ ●

Πολλά γράφονται τώρα τελευταία για τὸν προσκοπισμό, κι' ἀπ' ὅλους ὑψώνεται μιὰ φωνὴ εὐγνωμοσύνης γιὰ τὸ ὄρατο τοῦ ἔργου. Γιατί εἶναι ἀλήθεια, πὼς στὴ σκλαβιά μπόρεσε νὰ τραβήξει πολλὰ παιδιὰ ἀπ' τὸν καταστρεπτικὸ δρόμο τοῦ ἀδερφοσπαραγμοῦ καὶ νὰ φουντώσει μέσα στὴν καρδιά τους τὴ φλόγα τῆς φιλοπατρίας.

Κι ὕστερα, σὰν χτύπησαν πιά οἱ καμπάνες τῆς λευτεριάς, τὸν εἶδαμε μὲ νέο ἐνθουσιασμό νὰ συνελίξει τὸ παιδαγωγικὸ τοῦ ἔργου, ἀκριβῶς ὅπως καὶ πρὶν ἀπ' τὸν πόλεμο.

Στὶς τόσο τραγικὲς ὅμως στιγμὲς ποὺ περνοῦσε ἡ χώρα, δὲν θὰ μπορούσε καὶ δὲν θάπρεπε νὰ βοηθήσει πιὸ ἔμπρακτα τὴν πονεμένη μας πατρίδα, χωρὶς βέβαια νὰ ξεφεύγει ἀπ' τὸν κύριο παιδαγωγικὸ τοῦ σκοπὸ;

Νὰ ἕνα ἐρώτημα, ποὺ πρέπει ν' ἀπασχολεῖ κάθε φίλο του.

Ἱστορικὰ τοῦ ἦταν δοσμένος ὁ ρόλος νὰ ξεσηκώσει ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη ὅλη τὴ νέα Ἑλληνικὴ γενιὰ, ποὺ διψοῦσε γιὰ δουλειά, δουλειὰ παραγωγικὴ, γιὰ τὸ πιὸ ψηλὸ ἰδανικὸ, γιὰ τὴ βοήθεια τοῦ διπλανοῦ ποὺ δυστυχοῦσε.

Ἔπρεπε νὰ δώσει στὸ παιδί, στὸ νέο τὸ μιστρί στὸ χέρι γιὰ νὰ τρέξει νὰ βοηθήσει τοὺς ξεσπιτωμένους, τ' ἀλέτρι γιὰ νὰ ὀργώσει τὴ γῆ ποὺ χρόνια τώρα ἔμεινε ἀκαλλιέργητη καὶ τὸν κασμὰ γιὰ νὰ φτιάξει τοὺς δρόμους καὶ νὰ γεφύρια ποὺ σώριασε ὁ ἀνεμοστρόβιλος τοῦ πολέμου.

Ἐκτός ἀπ' τὴν τεραστία ὠφέλεια ποὺ θάχε μιὰ τέτοια ἐνέργεια γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ τόπου καὶ τὴν ἀνακούφιση τοῦ λαοῦ, θὰ βοηθοῦσε τὸν προσκοπισμὸ καὶ στὸν κύριο σκοπὸ του, τὴν ἀγωγή τοῦ παιδιοῦ.

Θὰ γιόμιζε, πρῶτ' ἀπ' ὅλα, μὲ ἐνθουσιασμό τὴ νειότη—πρῶτο βασικὸ στοιχεῖο ποὺ πρέπει νάχει κάθε πράξη τοῦ προσκοπισμοῦ.—Μὰ κι' οἱ καθαρὰ παιδαγωγικὲς ὠφέλειες θάταν τεράστιες. Μποροῦσε νὰ ὑπάρχει καλλίτερος τρόπος γιὰ νὰ ἐμφυσηθεῖ κανεὶς στὸ παιδί τὸν πατριωτισμὸ καὶ τὴν κοινωνικότητα, ἀπὸ τὸ νὰ τοῦ δώσει νὰ νοιώσει, πὼς ὅταν ἡ πατρίδα του στενάξει, ὅταν ὁ διπλανός του

.....
λιτικὴ συναίρεση σὰν σὲ κάτι πάγιο, σὰν σὲ κάτι ποὺ εἶναι αὐτοσκοπὸς καὶ πὺ δὲν εἶναι τεταγμένο νὰ προλειάνει τὸ δρόμο τῆς ἐπικρατήσεως ἄλλων ἰδεολογιῶν καὶ ἄλλων πολιτικῶν μεθόδων.

Ἡ Κυβέρνηση θὰ εἶναι Κυβέρνηση Κέντρου ἂν πετύχει πρῶτα ἀπ' ὅλα τὴν ἴδια τῆς τὴν ἡθικὴ ἐξυγίανση. Ἄν προβάλει κι' ἂν ἐπιβάλλει ἕνα ἴδιο καὶ αὐτόνομο πρόγραμμα, ἂν σεβασθεῖ τὴν ἴδια τῆς τὴν ἐξουσία καὶ τὴν μελλοντικὴ ἐλευθερία τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν.

Η ΣΥΝΤΑΞΗ

ὑποφέρει, αὐτὸς δὲν μπορεῖ νὰ μένει ἀδιάφορος, ἀλλὰ πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ τοὺς βοηθάει; Κι' ὕστερα σὰν θάβλεπε ἕνα ἔργο φτιαγμένο ἀπὸ τὰ χέρια του, ὄχι πιά παιγνίδι, ἀλλὰ ἀληθινὸ, ἡ τόνωση τῆς ἐμπιστοσύνης στὸ ἑαυτὸ του θάταν ἀφάνταστη.

Αὐτὸ θάταν μὲ λίγα λόγια τὸ ἰδανικὸ πρόγραμμα ποὺ θάπρεπε ν' ἀκολουθήσει τὸ Σ.Ε.Π. φέτος τὸ καλοκαίρι. Δὲν τὸ ἀκολούθησε ὅμως, γιατί ἡ ἀναδιοργάνωσή του εἶχε ἀρχίσει μόλις λίγους μῆνες πρὶν. Ἄς ἐλπίσουμε ὅμως πὼς λάθη ποὺ γίνον μιά φορά, ἔστω καὶ δικαιολογημένα δὲν θὰ ξαναγίνουν. Ἄπ' τὸ καλοκαίρι μᾶς χωρίζουν πολλοὶ μῆνες ποὺ μέσα σ' αὐτοὺς θὰ μπορέσει νὰ προετιμασθεῖ τὸ σῶμα γιὰ τὴ μεγάλη κι' ἀναγκαία του ἐξόρμηση.

Β. ΜΑΥΡΙΔΗΣ

★ ΜΙΛΑΝΕ ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ★

Δημοσιεύουμε παρακάτω ἀποσπάσματα ἀπὸ γράμμα ποὺ λάβαμε ὁμάδας φοιτητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς.

Ἀγαπητὰ «Νιάτα»

... Στὶς ἡμέρες τῶν ταραχῶν στὸ Πανεπιστήμιο τὸ «λόγο» εἶχαν οἱ σταμπαρισμένοι τρομοκράτες τῶν Φασιστικῶν ὀργανώσεων τῆς ἄκρας δεξιᾶς καὶ τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς.

Γιὰ μᾶς τοὺς φοιτητὲς ὅμως ποὺ ἐρχόμαστε στὸ Πανεπιστήμιο μὲ χιλιά βασιάνια κι' ἄλλες τόσες οικονομικὲς σκοτοῦρες ἢ ταχτικὴ αὐτὴ τῶν μιστοφόρων τῆς ΕΠΟΝ καὶ τῶν γνωστῶν δοσιλόγων ποὺ τολμοῦν νὰ παρουσιάζονται σὰν ἡγέτες τῶν Ἐθνικοφρόνων φοιτητῶν εἶναι καταδικασμένη.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ μᾶς ἔκαμε ἐντύπωση εἶναι ἡ στάση τῆς Ἐθνικῆς Ἐνωτικῆς Νεολαίας.

Οἱ συν. τῆς Ε.Ε.Ν. Σπουδαστῶν δεῖξανε πόσο ἐνδιαφέρονται γιὰ τὰ ζητήματά μας.

... Ὁ συν Σταματόπουλος ἰδιαίτερα μὲ μερικὰ λόγια ποὺ μᾶς ἀπηύθυνε—ὅταν οἱ Χίτες καὶ οἱ Κομμουνιστὲς δείχνανε γιατί ἀκριβῶς ἐνδιαφέροντο—παρουσίασε ὡμῆ τὴν κατάσταση: «Μὲ τοὺς βούρδουλες—εἶπε—δὲν κυβερνῶνται οἱ σχολές. Ἄς πάρουν οἱ φοιτητὲς ἀπὸ τὰ χέρια τῶν «φοιτητοπατέρων» ὅτι τοὺς ἀνήκει κι' ὅλα θὰ πάνε καλά... Οἱ φοιτητὲς δὲν εἶναι χωρισμένοι... Ἔτσι τοὺς παρουσιάζουν μονάχα ὅσοι ἔχουν συμφέρον».

Πρῶτὴ φορά ἀκουστήκανε τέτοια λόγια στὸ Πανεπιστήμιο.

Τὰ ὅσα δὲ εἶπε ὁ συν. Σταματόπουλος εἶναι καὶ ἡ ἀπάντηση τῶν χιλιάδων φοιτητῶν ποὺ μέχρι σήμερα δὲν τοὺς πέφτει λόγος.

... Σὰς συγχαίρουμε γιὰ τίς προσπάθειές σας καὶ τοὺς ἀγῶνες σας. Οἱ φοιτητὲς ποὺ κρίνουν—κι' εἶναι οἱ περισσότεροι—ξέρουν ποιοὶ εἶναι οἱ φίλοι τους καὶ ποιοὶ οἱ ἐχθροὶ τους... .

29]1]45

Φοιτητὲς τῆς Νομικῆς

1935 - 1945

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΩΝΑ

Ἡ Ἐθνική Ἐνωτική Νεολαία δὲν φτιάστηκε ἔτσι στὰ χαρτιά καὶ στὰ καλά καθούμενα. Ὁ ἰδρυτικός λόγος τὸ Δεκέμβρη τοῦ 1935 ποὺ ἐκφωνήθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κανελλόπουλο. δὲν ἦταν γιὰ τὸ Ἐνωτικὸ Κόμμα καὶ τὴν Ε. Ε. Ν. παρὰ ἡ ἐπίσημη παρουσία τους στὴν πολιτικὴ ζωὴ τῆς χώρας.

Πολὺ πρὶν ἀπ' τὸ 1935 τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ε. Ε. Κ. γιὰ μιὰ Νεοελληνικὴ Εἰρηρικὴ Ἐπανάσταση, γιὰ τὴν Ἐνωτικὴ Ἐπανάσταση, εἶχε ὀργώσει τὶς Ἑλληνικὲς ψυχὲς κι' εἶχε ἀναστατώσει τὰ πνεύματα καὶ τὶς συνειδήσεις.

Τὸ Δεκέμβρη τοῦ 1935 ἔνας τεράστιος πολιτικός στρατός, φανατισμένος ἀπ' τὴν ἀλήθεια καὶ τὴ δικαιοσύνη, ριχνότανε στὸν ἀγῶνα γιὰ νὰ βγάλει ἀπ' τὴ μέση τὰ πελώρια ἐμπόδια ποὺ φράζανε στὸ Λαὸ καὶ στὴν Ἑλλάδα τὸ δρόμο τῆς προκοπῆς.

Κι' ὁ Κοινωνικός Ἐνωτισμός δὲν ἦτανε παρὰ τὸ σταράτο παλλαϊκὸ αἷτημα ποὺ γινότανε τὸ ἰδανικὸ τῆς νέας γενιᾶς ποὺ ἀγκάλιαζε μέσα του τὸ καινούργιο Λαϊκὸ κίνημα, ποὺ καθοδηγοῦσε τὸ Ε. Ε. Κ.

Τὸ Ἐνωτικὸ Κόμμα ποὺ μπήκε στὸν ἀγῶνα, γυρεύοντας τὴν ἐνοποίηση τῶν τεχνικὰ διασπασμένων λαϊκῶν δυνάμεων γιὰ τὴ δικὴ τους κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ λύτρωση, βρῆκε ἀντιμέτωπὸ του γερὰ καὶ μεθοδικὰ παραταγμένο τὸ ἀντιδραστικὸ στρατόπεδο τῶν Ἀστών, τῶν Κομμουνιστῶν καὶ τῶν λιγοστῶν πάντα Φασιστῶν...

Τὸ Ε. Ε. Κ. δόθηκε στὸν πολυμέτωπο τότε ἀγῶνα καὶ δέθηκαν μαζί του

τὴν πρώτη ἐκείνη μεγαλειώδη του ἐξόρμηση ὅλες οἱ προοδευτικὲς δυνάμεις τῆς χώρας μας, καὶ προπαντῶν ἡ μεγάλη Ἑλληνικὴ Νεολαία.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΚΑΤΟΧΗΣ

21 τοῦ Σεπτεμβρίου 1942.

Ὁ ἀγῶνας τῶν Ἐνωμένων Ἐθνῶν βρίσκεται σὲ σημεῖο κρίσεως.

Οἱ σιδερόφρακτες στρατιῆς τοῦ Χίτλερ προχωροῦν. Τὰ Ἔς - Ἔς καὶ ἡ Γκεσταπὸ κυβερνοῦν τὴ σκλαβωμένη Εὐρώπη. Ἡ προπαγάνδα τοῦ Γκαϊμπελ προσπαθεῖ ὑπολα β' ἀγκαλιάσει τοὺς λαοὺς. Οἱ Κούτσλιγκς πλησιάζουν, μὲ σκοπὸ τὴν προδοσίαν, τοὺς τυράννους. Ἄγνωστοι, ἀνώνυμοι, μέσα στὸ σκοτάδι οἱ πατριῶτες ἀγρυπνοῦν.

Εἶναι Κυριακὴ μεσημέρι. Ἡ κίνηση στὴν καρδιά τῆς Ἀθήνας ἔχει φτάσει στὸ ζενίθ. Ἡ πλημμύρα τοῦ κόσμου ἐσχύθηκε στὴν Ὀμόνοια καὶ στοὺς γύρω δρόμους. Τὰ πεζοδρόμια εἶναι γεμάτα. Μέσα στοὺς διαβάτες δυὸ νέοι περπατοῦν, ἀδιάφοροι στὴν ἀρχὴ τῆς ὁδοῦ Πατησίων. Στὰ χέρια τους κρατοῦν ἕνα καλάθι μὲ σταφύλια. Μὲ βῆμα σταθερὸ περνοῦν τὴν ἀσφάλτο, ἀνεβαίνουν στὸ πεζοδρόμιο, πλησιάζουν τὸ χτίριο τῆς γωνίας ποὺ στεγάζει τὴν ΕΣΠΟ. Ἀπέναντι στὸ καφενεῖο τῆς Ἀστόρια καθισμένοι κάποιος τρίτος, ὁ Κώστας Περρικός, παρακολουθεῖ τὰ βήματά τους. Στὶς γύρω γωνίες στέκονται ἀδιάφοροι κάποιοι ἄλλοι.

Οἱ δυὸ νέοι ρίχνουν γύρω τους μιὰ τελευταία ἐξεταστικὴ ματιὰ. Προχωροῦν στὴ γωνία. Στρέβουν στὴν ὁδὸ Γλάδστανος. Δίγα λεπτά περνοῦν... Δίγοι αἰῶνες γι' αὐτοὺς ποὺ περιμένουν ἔξω... Ἐαφνικὰ παρουσιάζονται. Στὰ χέρια τους δὲν κρατᾶνε πιά τίποτα. Μὲ τὸν ἴδιο σταθερὸ βηματισμὸ χάνονται γρήγοροι μέσα στὸ πλήθος...

Σὲ λίγο μιὰ ἐκκρηξὴ δόνησε ὀλόκληρη τὴν Ἀθήνα. Οἱ τοῖχοι τοῦ χτιρίου γκρεμίζονται μὲ πάταγο. Ἐνας στρόβιλος σκόνης καὶ καπνοῦ ὑψάνεται. Οἱ κόκκινες φλόγες ὑψίσαν μέσα στὴν ἀγκαλιά τους τὴ φολητὰ τῶν ἀνθρώπων ποὺ θέλησαν νὰ προδώσουν τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ ΕΣΠΟ, ἡ πρώτη προσπάθεια γιὰ τὸ ψυχικὸ σκλάβωμα τοῦ λαοῦ μας δὲν ὑπάρχει πιά. Οἱ προδότες πλήρωσαν μὲ τὸ αἷμα τους τὴν ἀτιμία τους. Ἡ ἱστορία μὲ ἀσβυστα γράμματα ἔγραψε τὸ ὄνομα τῆς ἡρωικῆς μυστικῆς ὀργάνωσης Π.Ε.Α.Ν.

μορφοποιήθηκε στὶς κρίσιμότερες γιὰ τὴν Ἑλλάδα ὥρες καὶ πάνω στὰ πεζοδρόμια παλεύοντας γιὰ τὴ Δημοκρατία.

Ἀπὸ τότε πέρασαν δέκα ὀλόκληρα χρόνια. Κι' εἶναι ζήτημα ἂν 1—2 χρόνια ἀπ' αὐτὰ περαστήκανε στὸ ἀγωνιστικὸ ἡμερολόγιο τοῦ Ε. Ε. Κ. σὰν χρονιὲς ἐλεύθερης πολιτικῆς ζωῆς. Τὰ περισσευόμενα, ἡ Ε. Ε. Ν. καὶ τὸ Κόμμα, τὰ ἔχσανε στὴν παρανομία...

Δέκα χρόνια σκληρῆς πάλης ἐνάντια στοὺς ξένους καὶ στοὺς ντόπιους φασισμοὺς γιὰ τὸ δικαίωμα νὰ ζήσουμε ἐλεύθεροι ἔθνικα, πολιτικά καὶ κοινωνικά. Αὐτὸ μονάχα μπορεῖ νάβει τὸ ἱστορικὸ γράμμα γιὰ τὸ Ε. Ε. Κ. καὶ τὴν Ε. Ε. Ν.

Ὁ φετεινὸς Δεκέμβρης μᾶς βρίσκει στὶς ἴδιες θέσεις ποὺ πήραμε τὸν ἴδιο μῆνα τοῦ 1935. Κοντὰ στὸ Λαὸ γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴ Δημοκρατία, γιὰ τὴν ἔθνικὴ καὶ τὴν κοινωνικὴ ἐνότητα.

Τὰ δέκα χρόνια ποὺ πέρασαν, δικαίωσαν τὸ Ἐνωτικὸ κίνημα πέρα γιὰ πέρα. Δικαίωση ὅμως ποὺ σημαίνει Χρέος. Καὶ τὸ χρέος μας αὐτὸ τὸ νιώθουμε σ' ὄλο του τὸ βάθος καὶ σήμερα.

Καὶ θὰ κάμουμε ὅ,τι μποροῦμε μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια δὲ θὰ σταθοῦμε οὔτε γιὰ μιὰ στιγμή.

Ἐλάτε μαζί μας, νέοι καὶ νέες τῆς Ἑλλάδας, γιὰ ν' ἀγωνιστοῦμε, γιὰ νὰ θυσιαστοῦμε, γιὰ νὰ νικήσουμε.

Β. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΟΥΚΑ Π. ΠΑΤΡΑ

* * ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΚΕΜΒΡΗ * *

«Έξ άλλου την εποχή εκείνη, πού η καλή θέληση «νά τραβάμε δλοένα μπροστά» κυριαρχούσε πολύ περισσότερο από τις πραγματικές γνώσεις...»

ΚΑΡΟΛΟΣ ΜΑΡΞ

(Κριτική τής Πολιτικής Οικονομίας, Πρόλογος)

1. Τά σύγχρονα πολιτικά γεγονότα στην Ευρώπη, και σ' όλόκληρο τόν κόσμο, υφίστανται την προσδιοριστική επενέργεια τών συγκρουόμενων διεθνών δυναμισμών.

Θά μεταφέρω εδώ τόν διάλογο, όπως τόν άκουσα, ενός άριστερου ήγέτη μ' έναν ήγέτη κομμουνιστή σχετικά με τόν Δεκεμβριανόν κίνημα:—Τού είπα, έλεγε ο πρώτος, ότι τόν κίνημα, τόν κίνημα πού αποδεικνύει τήν παλληκαριά τού λαού μας, έγινε κατόπιν έντολής.—Ο δεύτερος άπάντησε:—Δέν υπάρχει καμμιά έντολή τόν κίνημα τού Δεκέμβρη αποτελεί συνέχεια και άποκορύφωμα τής λαϊκής αντίστασης πού άρχισε στην κατοχή.—Τού είπα, συνεχίζει ο πρώτος:—Ίσως τήν έντολή νά τήν ξέρουν δύο ή τρεις μέσα στό κομμουνιστικό κόμμα και έσύ νά μην είσαι σ' αυτός.

Υπάρχουν όμως και άλλοι πού υποστηρίζουν ότι τόν κίνημα οφείλεται στους «Άγγλους». Αυτό τόν διαδίδουν και οι κομμουνιστές, διότι έτσι δικαιολογούν μια πολιτικά άποτυχημένη ενέργεια, με τόν νά τήν παρουσιάζουν ντυμένη άλλοτε με τόν άνεύθυνο και άλλοτε με κάποιο περιεχόμενο ήθικό (λαϊκή αντίσταση).

Όπωςδήποτε είναι γνωστό πώς τόν κίνημα τού Δεκέμβρη ήταν μια από τις πρώτες άνοιχτές μάχες πού δόθηκαν άνάμεσα στους Άγγλοσάξωνες και τούς Ρώσους. Τέτοιες μάχες συνεχίζονται και σήμερα, όπως στην Κίνα και σ' άλλα μέρη τού κόσμου με διαφορετικές εκδηλώσεις.

Τόν νά έρμηνεύωμε όμως κάθε φορά τόν πολιτικά γεγονότα σαν άποκλειστική συνάρτηση τών διεθνών έπιρροών—πιό συγκεκριμένα: τών συντεταγμένων Ρωσίας και Άγγλοσαξόνων—μας οδηγεί σε άπαράδεκτες συνέπειες. Καταλήγουμε νά άρνιόμαστε τήν υπαρκτή μας τήν ίδια. Καταλήγουμε από αυτόδύναμα υποκείμενα τής πολιτικής ζωής νά μεταβαλόμεστε σε απλά ενεργούμενα τής πολιτικής ζωής τών άλλων.

Όπως και αν ήταν διαμορφωμένες οι έξωτερικές πιέσεις τήν εποχή τού κινήματος, οι πιέσεις αυτές μπόρεσαν νά ισχύσουν στον έλληνικό χώρο, διότι υπήρχαν εδώ πρόσφορες συνθήκες. Διότι—σε τελευταία άνάλυση—οι υπεύθυνοι άνδρες δέχτηκαν νά άπαγάγουν τόν έαυτό τους και τόν λαόν στις ξένες πιέσεις.

2. Τόν αντικειμενικό αίτιο τών περισσότερων σύγχρονων πολιτικών άνωμαλιών στην Ελλάδα είναι ο υπερπληθυσμός. Τόν άγρονο έδαφος—μέχρι τή στιγμή πού θά πλουτισθεί με εύφορα χώματα και θ' άξιο-

ποιηθεί με τήν τεχνική—και τόν συνεχή ξεριζώματα τών έλληνικών πληθυσμών, δημιουργούν ένα πληθυσμιακό περίσσευμα. Τόν περίσσευμα τούτο ζητάει νά διοχετευθεί και νά ζήσει. Ο άποικισμός, ή έπίδοση στην ναυτιλία και τόν έμπόριο, ή ξάπλωση τού έλληνικού στοιχείου στην Αίγυπτο, τή Μεσόγειο, τήν Άμερική και όπου τής γής, ή πολυπραγμωσύνη πού μας χαρακτηρίζει, είναι συνέπειες τού υπερπληθυσμού. Όταν όμως τόν περίσσευμα τούτο πιέζεται περισσότερο, διότι αυξάνουν οι άνάγκες τού και κηρύσσονται υπό άπαγόρευση οι χώροι μέσα στους όποιους κυκλοφορούσε, ή τού λεηλατούν τούς καρπούς τής γής τού, τότε δημιουργούνται συμφέροντα συγκρουόμενα, συναλλαγές πού καταλήγουν σε φατριασμούς και πολιτικά πάθη.

Σε τούτο συντείνει και ένας δεύτερος κύριος παράγοντας: Η μεταβατικότητα τής εποχής. Χαρακτηρίζει τή ζωή μας—και τή ζωή τής Ευρώπης—ένα ιδεολογικό αδιέξοδο, ή έλλειψη μιας άθθεντίας. Έκείνες τις άνάγκες πού εκάλυπτε άλλοτε ο χριστιανισμός (Βυζάντιο) ή ή πολιτεία (Ρώμη), έρχονται σήμερα νά τις καλύψουν πλάσματα ιδεών: ο φασισμός, ο ναζισμός, ο κομμουνισμός και κάθε λογής άλλα λογικά έπινοημένα σχήματα.

Έτσι λοιπόν και στον τόπο μας δημιουργείται ο αντίβενιζελισμός και καταντάει χωρίς περιεχόμενο ο βενιζελισμός, καθιερύεται ή τεάρτη Αδγούστου και σά χρόνια τής κατοχής ο έαμισμός, και μετά τήν άπελευθέρωση, όταν περιμέναμε νά διαλυθούν οι «όργανώσεις»—και στην πραγματικότητα οι όργανώσεις άντιστάσεως διαλύθηκαν—ιδρύονται καθ' μερινώς νέα ποικιλώματα φατριαστικά συγκροτήματα.

Στό κίνημα τού Δεκέμβρη τόν κύριο αντικειμενικό αίτημα τής μάζας ήταν ένα αίτημα μακάδριο, αίτημα άόρατο από τήν ίδια τή μάζα: Νά λείψουν μερικοί για νά ζήσωμε οι όπόλοιποι. Ήταν ένα αίτημα έπίλυσης τού δημογραφικού προβλήματος τής χώρας.

3. Η θέληση τού λαού στην κατοχή ήταν ν' άγωνισθεί κατά τής μοίρας πού έμφανίστηκε στα έλληνικά χώματα με τόν τρίμορφο προσωπίο τού Ιταλικού, τού γερμανικού και τού βουλγαρικού φασισμού. Η προσπάθεια τών κομμουνιστικών στελεχών στην κατοχή ήταν νά κατασκευάσουν προλεταριακή μάζα.

Τόν προλεταριάτο είναι ή καταδυναστευόμενη τάξη πού μάχεται τήν καταδυναστεύουσα τάξη. Στην Ελλάδα, όταν άρχισε ή κατοχή, δέν υπήρχε οργανωμένο προλεταριάτο—διότι δέν υπάρχει και διομη-

χανική κεφαλαιοκρατία που να το δημιουργήσει κατά τη σχέση αίτιου και αιτιατού. Υπήρχε όμως ο έχθρος και ο λαός που ήθελε να τον πολεμήσει. Αυτή τη διάθεση εκμεταλλεύεται το κομμουνιστικό κόμμα προσπαθώντας να την υποτάξει στο σχήμα του. Ανασυντάσσεται το κομμουνιστικό κόμμα και οργανώνεται το Έθνικοαπελευθερωτικό Μέτωπο. Ο αγώνας του χρειάστηκε μόχθους, θυσίες και αίμα. Πολλοί από μας βρεθήκαμε πλευρό με πλευρό με τους έαμικούς και τους κομμουνιστές σε ώρες κινητοποίησης κατά του Έχθρου. Όσοι κινδύνευαν σε μυστικές εκπομπές, στο βουνό ή στη θάλασσα, στα πεζοδρόμια της Αθήνας, στις φυλακές και στους ανακριτικούς θαλάμους, όπου συγκινδύνευαν και ένα πλήθος έαμικών και κομμουνιστές δεν μπορούν παρά να τιμήσουν την έθελουσία και την παλληκαριά του λαού.

Όταν όμως έφυγε ο έχθρος—και έφυγε ανενόχλητος ο έχθρος—ή μάζα που είχε δημιουργηθεί—και που είχε αρχίσει να αξιοποιείται προοδευτικά και στην κατοχή—έπρεπε να αξιοποιηθεί στον πολιτικό τομέα, αποφασιστικά. Η κομμουνιστική ήγεςία χρειάστηκε ένα τρόπο που να μεταβάλει το μίσος κατά του φασισμού των κατακτητών σε μίσος κατά των υπόλοιπων Έλλήνων και Άγγλων, κατά του «ντόπιου και του ξένου φασισμού».

Τότε κηρύχθηκε το κίνημα.

4.—Η παρουσία της κομμουνιστικής ήγεςίας, όσο κράτησε το κίνημα, ήταν έμφανής εκεί όπου χρειάζονταν να υποταχθεί το ξέσπασμα της μάζας στο επαναστατικό κομμουνιστικό σχήμα.

Ξαναζωντανεύουν ρομαντικές άναμνήσεις. Κατεβαίνουν στο δόδεραγμα ήθοιοι και τονώνουν τις μάζες.

Εκείνοι που πολεμούν είναι το προλεταριάτο. Άπέναντί τους πρέπει να υπάρχουν τα κάστρα της κεφαλαιοκρατίας, ή Εϊδική, ή Γενική, τα άστυνομικά τμήματα, οι στρατώνες του Μακρυγιάννη. Εκεί όμως πολεμούν άντρίκια—όσο ψυχωμένα πολεμούν και τα άκάλυπτα σχεδόν άπο άγνοια παιδιά του έφεδρικού Έλός—κάποιοι φουκαράδες χωροφύλακες και άστυφύλακες, άκτήμονες και προλετάριοι όσο τουλάχιστον και οι άντίπαλοί τους. Άνάμεσά τους δέν υπάρχει σχεδόν κανείς προδότης, διότι οι προδότες άπο τον Όχτώδρη έχουν κρυφτεί στο Κέντρο. Εκεί έχουν κρυφτεί και οι κεφαλαιοκράτες, όσοι δέν άσφαλιστήκαν στο ίδιο τους το σπίτι με μερικές λίρες.

Μιλούν τα γεγονότα μονακά τους. Το κίριο της Εϊδικής έγκατελείφθηκε άπο τους άμυνομένους το πρωί. Μετά δέκα ώρες έξεδόθη διαταγή άπο το άρχηγείο του ΕΛΑΣ να το τινάξουν με δυναμίτη στον άέρα.

Την άλλην ήμέρα ο «Ριζοσπάστης» είχε κατασκευάσει ένα σύμβολο κατά παραγγελία: Η καινούργια Βασίλλη τινάχτηκε στον άέρα άπάνω στη μάχη.

5.—Οι μεγάλοι άντρες—ισχυρίζεται ο ιστορικός

όλισμός—είναι ή ιδανική έκφραση των συμφερόντων μίας τάξης.

Το άξίωμα το πραγματοποιήσαν κατά μοναδικό τρόπο και οι κομμουνιστές, άλλά κυρίως οι μη κομμουνιστές έαμικοί ήγέτες. Χαρακτηρίζει τη στάση τους μια άξιοπαρατήρητη συνέπεια. Έφ' όσον συγκροτήθηκε ή τάξη και ή τάξη οδηγείται προς επανάσταση ο ρόλος των μεγάλων άντρων είναι να ανάλαβουν τον τεχνικό τομέα της δουλειάς. Να άποτελέσουν αυτοί το νευρικό σύστημα και τον εκπρόσωπο της τάξης. Οι μη κομμουνιστές ήγέτες ταλαντεύθηκαν βέβαια πολύ σε πολύωρες συνεδριάσεις. Στο τέλος όμως άπεφάσισαν να υποταχθούν. Η περίπτωση Βενιζέλου που άντιδικεί με το πλήθος και όταν εκείνο κραύγαζε «Συντακτική» ο Βενιζέλος έπέβαλε «Άναθεωρητική» σαρκάζει τους μεγάλους ήγέτες του έαμικού κινήματος.

Η άβουλία που έδειξαν τους έγινε μάθημα κάπως άργά. Τώρα οι Έλληνες σοσιαλιστές έχουν αρχίσει να βρίσκουν το σωστό προσανατολισμό. Πολλοί όμως άπο τους τότε όπαδούς τους δέν έχουν πιά την παλαιά έμπιστοσύνη στην πολιτική δξυδέρκεια, αυτότελεια και βουλητικότητα τους.

6.—Υπάρχουν βέβαια λόγοι που έπαισαν την έαμική ήγεςία να κηρύξει το κίνημα. Νομίζω πως οι παρακάτω λόγοι είναι οι κυριώτεροι.

α.—Δέν είχαν την πλειοψηφία του λαού με το μέρος των. Ηθελαν να κάμουν επίδειξη δύναμης. Ν' άποκτήσουν διεθνή παρουσία. Να δημιουργήσουν άποφασιστικό άντίπαλο δέος.

β.—Δέν είχαν εισέλθει ακόμα στο δημιουργικό στάδιο, ήσαν καταστροφικοί. Οι έαμοκομμουνιστές Υπουργοί ήσαν στην Κυβέρνηση και ή παράταξη τους έκανε άντιπολίτευση.

γ.—Δέν μπορούσαν να εφαρμόσουν, άπο άντικειμενικά αίτια—μόνιμα γεωοικονομικά και συμπτωματικά οικονομικά—κανένα θαυματουργό κοινωνικοοικονομικό πρόγραμμα άπ' αυτά που είχαν υποσχεθεί. Άν έμεναν και διατηρούσαν τα παραγωγικά Υπουργεία θα ξεσκεπάζονταν ή άνικανότητα να τηρήσουν τις έπαγγελίες.

δ.—Υπερίσχυσε ή θέληση του κομμουνιστικού κόμματος, που περίμενε κομματικά όφέλη άπο το κίνημα. Το ΚΚΕ την εποχή εκείνη όχι μόνο δέν άποκτούσε καινούργια μέλη, άλλά διá της όπισθίας θύρας έξόδου (ΕΛΔ—ΣΚΕ στα άστικά κέντρα, ΑΚΕ στο ύπαιθρο κλπ.) έχανε και δικά του μέλη και έαμικά μέλη που διέρρεαν προς αυτά. Η στάση ήταν το μέσο ν' άνακοπει ο ιδεολογικός διαφορισμός. Ν' άποκοπούν οι τελευταίοι ένδοιασμοί για την προχώρηση των έαμικών στο κομμουνιστικό κόμμα.

ε.—Η επανάσταση θα οδηγούσε άναγκαία σε σύμπραξη τους συνεργασθέντες με τον έχθρο και την κοινωνική άντίδραση με τον υπόλοιπο ένθικόφρονα λαό. Έτσι όλος ο έλεύθερος δημοκρατικός λαός θα χρωματίζονταν ως όσοίλογος και άντίδραση.

στ.—Το μίσος κατά του κατακτητή θ' άποκρυσταλλώνονταν σε μίσος κατά του «ντόπιου και του

ξένου φασισμού» (Ἀγγλοσαξωνική κεφαλαιοκρατία, ἔθνικὴ παράταξη, δημοκρατικοί).

ζ. Τὸ ἔθνικοαπελευθερωτικὸ μέτωπο ὀγκώθηκε καὶ συντηρήθηκε μὲ τὸν συνεχῆ ἀγῶνα καὶ τίς θυσίες. Ἡ συνείδηση καὶ ὁ δεσμὸς δημιουργοῦνταν πρῶτα ἐξωτερικὰ κ' ἔπειτα ἐσωτερικὰ, μὲ τὸ κατέβασμα στοῦ πεζοδρόμι, τὴν ἀδιάκοπη διακινδύνευση. Ἄν εἰρήνευε ὁ ἐαμίτης θὰ εὐνουχίζονταν θὰ χαλάρωνε ὁ δεσμὸς του· ἢ συνείδησή του θὰ ξεκαθίριζε· θὰ ἐφθάνε μέχρι λησμοσύνης πρὸς τὴν καθοδήγηση.

7.—Ἡ ἀδιάκοπη διακινδύνευση, ἢ συστηματικὴ καθοδήγηση, μιᾶς τετραετίας, τὸ σφυροκόπημα τῶν βουητερῶν συνθημάτων εἶχαν περιπλέξει τοὺς ἀγωνιστὲς μέσα σὲ μιὰ κατάσταση μέθης. Ἐνα εἶδος τοξίνωσης ποὺ δημιουργεῖται ἠθελήμενα καὶ συστηματικὰ. Ἡ ἔνταση τῆς μέθης εἶχε δημιουργήσει τὴν ὑποταγὴν στὸ σχῆμα. Σὲ τέτοιες περιστάσεις χάνεις ἀπὸ τὰ μάτια σου τὴν πραγματικότητα, δὲν εἶσαι αὐθόπαρκτος, σὲ προσταίνουν νὰ σκοτώσεις τὴ ληστρικὴ συμμορία ποὺ δόθῃν ἐφορμᾷ κατ' ἐπάνω σου καὶ ἐσὺ σκοτώνεις ἕνα κοπάδι χοίρους. Ἡ συνείδησή του βρίσκεται σ' ἕνα λυκόφωτο, ἐνεργεῖ ἀκολουθώντας ἕνα ρεῦμα ποὺ δὲν ξέρεις πῶς δημιουργήθηκε καὶ πῶς περιπλέχθηκε στὴν κατεβασιά του. Καταντᾷ δεσμώτης σ' ἕνα σκοτεινὸ σπήλαιο.

Ἀπὸ τούτη τὴν ὄνειρικὴν κατάσταση ἡ μάζα δὲν μπορεῖ νὰ βγεῖ παρὰ μαζικὰ καὶ ὀδυνῆρὰ. Νὰ ὠθήσει τὴν κατάστασίν της στὸ ἀκρότατο σημεῖο. Μέχρι τὸ σημεῖο νὰ σκοτώσει ἢ νὰ σκοτωθῆι.

Ἔτσι τὸ κίνημα τοῦ Δεκεμβρίου παίρνει καὶ μιὰ ἰδιαίτερη σημασία. Εἶναι ἡ ὀδύνη τῆς μάζας ποὺ προχωρεῖ πρὸς τὴν συνείδηση—καὶ τὴν ἐλευθερία. Ἀπὸ τὸ κίνημα τοῦ Δεκεμβρίου μερικοὶ σκοτώθηκαν. Μερικοὶ δέθηκαν ὀριστικὰ καὶ ἀμετάκλητα στὸ κόμμα τους. Μερικοὶ, εἴτε ἐφυγαν, εἴτε ἔμειναν, μπόρεσαν νὰ ξεδιαλύνουν ἀποφασιστικὰ τὴν ἕως τὴν ἡμέρα ἐκείνην κατάστασίν της. Κάθαρον τραγικῶς.

8.—Στὴ διαδρομὴ ἐτῶν, ἕκατὸ ἢ χιλίων ἐτῶν, τὸ κίνημα τοῦ Δεκεμβρίου δὲν εἶναι παρὰ ἕνα ἀπὸ τὰ ὀδυνῆρὰ γεγονότα, μὲ τὰ ὁποῖα συνυφαίνεται ἡ ἑλληνικὴ ἱστορία. Καὶ τέτοια γεγονότα ἡ ἑλληνικὴ μνήμη δὲν τὰ διατηρεῖ. Ἡ Μικρασιατικὴ καταστροφὴ λησμονήθηκε. Καὶ σὴν ἀρχαία ἱστορία ὁ Σοφοκλῆς δὲν πήρε τὸ πρῶτο βραβεῖο γιὰ τὸν Οἰδίποδα Τύρανο, διότι τόλμησε νὰ θυμώσει στοὺς Ἀθηναίους τὸ λιμὸ. Ἀποστρεφόμεστε τὴν ἱστοριολογία. Ἔτσι καὶ τὸ Δεκεμβριανὸ κίνημα θὰ λησμονηθεῖ καὶ μάλιστα προτοῦ παρέλθουν οἱ συνέπειές του. Οἱ ἀσχήμες πολλῶν ἀμειψῶν ἢ ἔμμεσων συνεπειῶν του—ἢ ἐπιτυχία μερικῶν ἀπὸ τίς ἔμμεσες προθέσεις τοῦ κινήματος—θὰ δοθηθοῦν σὴν ἐξάλειψη τῶν ἀναμνήσεων μιᾶς ἐφιαλτικῆς νύχτας.

Τὸ λόγο δηλαδὴ τὸν ἔχουν πλέον ὄχι τὸ παρελθόν, ἀλλὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον, ὄχι οἱ πεθαμένοι ἀλλὰ οἱ ζωντανοί—ἢ ἱκανότητα νὰ ἐξουσιάζουμε τὴν πραγματικότητα. Καὶ ἢ πραγματικότητα δὲν μπορεῖ νὰ ἐξουσιασθεῖ ἀντιδραστικὰ.

ΛΟΥΚΑΣ Π. ΠΑΤΡΑΣ

ΕΜΕΙΣ ΔΕ ΣΑΣ ΞΕΧΑΣΑΜΕ

19 Αὐγούστου.

Κεῖ κάτω στὴ Μενίνα ἡ μάχη βρίσκεται στὸ κρῖσιμο σημεῖο της.

Οἱ ἀντάρτες τῆς ἐλευθέρου ὀρεινῆς Ἑλλάδας ἔχουνε σφίξει τοὺς τελευταίους 250 Γερμανοὺς. Πλούσια ἢ θυσία σὲ αἷμα.

Τὰ Ἑλληνικὰ νιάτα δίνουν πρόθυμα, λεβέντικα τὴ ζωὴ τους γιὰ τὴν λευτεριά τῆς Πατρίδας, τὴν λευτεριά ὅλου τοῦ κόσμου.

Πάνω σὲ κείνη τὴ στιγμή ἀναστήθηκε ἡ ἐποποιία τοῦ 40.

Πέσαν δίπλα δίπλα, συντροφικά, θερισμένοι ἀπὸ τὴν ἴδια ριπή, ὁ Ἄγγελος ταγματάρχης Οὐάλλας καὶ τὸ Ἑλληνόπουλο, ἕνα φοιτητῆκι.

Ἐκεῖ στὴν πρώτη γραμμῇ, πάνω στὴ γῆ τὴν πονεμένη, σμίξαν τὰ αἵματα τῶν δυὸ ἑραστῶν τῆς Λευτεριάς, καὶ τῆς Δημοκρατίας. Τὸ Συμβόλαιο τοῦ Ἀγῶνα γιὰ τὴ Μεγάλῃ Νίκη ἢ, τὸ Μεγάλο Θάνατο, εἶχε ὑπογραφτεῖ μὲ αἷμα τρία χρόνια πρὶν.

Καὶ κάθε στιγμή ἀνανεωνόταν.

Ἐμεῖς πάντα πρῶτοι ὑπογράφαμε.

Κι' ἔπεσε ἡ Μενίνα

Λίγοι, πολὺ λίγοι οἱ ζωντανοὶ γερμανοί.

Κι' ἀνάμεσα σ'αὐτὰ σωριασμένα κορμιά, στίς ξανθὲς μορφὲς τῶν Τευτόνων, μαυριδερά γερκίσια μούτρα, Μούτρα σκληρὰ Ἀλβανῶν.

Ὅγδόντα ἦταν ὅλοι ὅλοι.

Πολέμησαν παλληκαρισία.

Ἐκεῖ πλάι πλάι μὲ τὸ σύμμαχο, τὸ Γερμανό, ὡς τὸ τέλος. Κανεὶς δὲν παραδόθηκε.

—«Πολέμησαν πιὸ καλά κι' ἀπὸ μᾶς», εἶπε ἕνας Γερμανὸς αἰχμάλωτος.

Καὶ τώρα στὸ δάπεδο τὸ τσιμεντένιο τοῦ φρούριου, τὸ σπαρμένο κορμιά κάλυκες αἷμα μπαγιατικὸ, καὶ φρέσκο, τὸ δυνατό σύμπλεγμα.

Ἐνα γερμανόπουλο μισόγυμνο.

Τὸ στήθος σπαραγμένο ἀπὸ βλήμα. Κραδαίνει στὸ δεξιὸ χερί σφιχτὰ τ' αὐτόματο. Καὶ δίπλα του πεσμένος ἀνάσκελα, ἔχοντας γιὰ προσκεφάλι τὸν ἀριστερὸ ὄμο τοῦ Γερμανοῦ, ὁ Ἀλβανὸς σύντροφος.

Σύμπλεγμα μακάβρια συμβολικὸ.

Κρεουργημένο τὸ δεξιὸ του χερί καὶ τὸ χιτώνιο ξεσκισμένο, ματωβαμένο.

Ματωβαμένος κι' ὁ ἀργυρὸς ἀετὸς μὲ τὴν σβαστικά τὸ σύμβολο τῆς χιτλερικῆς δύναμης, τὸ εἰκόνημα τοῦ σκοτωμένου.

Ἐκεῖ στὰ ξένα χῶματα, σμίξαν τὰ αἵματα τῶν δυὸ ἑραστῶν τῆς Βίας τοῦ Φασισμού. Τὸ Συμβόλαιο εἶχε ὑπογραφτεῖ τρία χρόνια νωρίτερα καὶ κάθε στιγμή ἀνανεωνόταν.

19)8)44

Ὁ Οὐάλλας σκοτωμένος πλάι στὸ ἑλληνόπουλο
Ὁ Γερμανὸς πλάι στὸ Ἀλβανό...

1)11)44

Ἀναγνώριση τῶν ἐγκλημάτων τῶν Ἀλβανῶν
Οἱ δυὸ νεκροὶ μας ἀναρωτιῶνται.

Ἄραγε μᾶς ξέχασαν οἱ δικοὶ μᾶς;

18)11)45

Ἐμεῖς δὲν σᾶς ξεχάσαμε.

ΤΑΚΗΣ ΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ

Η ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Το Σάββατο 3 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε, ἡ σύσκεψη ὄλων τῶν σπουδαστικῶν ὀργανώσεων.

Στὴ σύσκεψη πήραν μέρος ὅλες οἱ καθαρὰ σπουδαστικὲς ὀργανώσεις καθὼς καὶ οἱ πολιτικὲς καὶ κομματικὲς ὀργανώσεις ὄλων τῶν ἰδεολογιῶν καὶ παρατάξεων τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν.

Πρὶν ἀρχίσει ἡ σύσκεψη καὶ χωρὶς καμμιὰ δικαιολογία βάσιμη, ἀπεχώρησαν οἱ δέκα (10) ἀντιπρόσωποι τῆς γνωστῆς μοναρχικῆς ὀργάνωσης Ε. Π. Ε. Ἐτσι ἔμειναν τριανταεξή (36) ἀντιπρόσωποι τῶν παρακάτω ἔντεκα (11) ὀργανώσεων.

Φοιτητικὴ Φιλελευθέρη Νεολαία (Ζαφείρας, Γιοφύλης), Ἐθνικὴ Ἐνωτικὴ Νεολαία (Δεσύλας, Παπαδόπουλος), Ἐνιαία Πανελλαδικὴ Ὀργάνωση Νέων (Ραπίδης, Φαρῶκος, Τσουτσοβας, Μπιτζιλέκη), Δημοκρατικὴ Σοσιαλιστικὴ Νεολαία (Μπατόπουλος), Ἐθνικὸς Σύνδεσμος Ἀνωτάτων Σχολῶν (Φθενάκης, Μαζαράκη, Παπαβασιλείου, Λιγνάδης, Μάρκογλου), Σύλλογος Ἐπαρχιωτῶν Σπουδαστῶν (Νικολακόπουλος, Κωσταβάρας, Λαναράς), Σύλλογος Σπουδαστῶν ΑΣΟΕΕ (Τριανταφύλλης, Μαρτάκου), Σύλλογος Σπουδαστῶν Παντείου Σχολῆς, Συνεργαζόμενες Φοιτητικὲς Ἐπιτροπές (Λιναρδάτος, Παπανικολάου), Φυσιολατρικὸς Ὅμιλος Πανεπιστημίου (Φωτοπούλου) κτλ. Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἀποχώρησιν τῆς Ε.Π.Ε., ἡ συνεδρίαση συνεχίστηκε με πνεῦμα ἐνότητος καὶ καλόκαρδης συνεργασίας, καὶ κατὰ τὴν ὑπογραφή τοῦ παρακάτω πρακτικοῦ

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ

Αἱ ὑπογεγραμμένα σπουδαστικὰ ὀργανώσεις συνελθοῦσαι σήμερον 3ην Νοεμβρίου 1945 ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 4 μ. μ. ἐν μιᾷ τῶν αἰθουσῶν τῆς Λέσχης τῶν Φιλελευθέρων καὶ λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰς ἐκατέρωθεν ἀπόψεις.

Ἀποφασίζομεν

1. Ἀναθέτομεν εἰς τὴν Ἐνωσιν Ἐπαρχιωτῶν Σπουδαστῶν καὶ τὸν Ἐθνικὸν Σύνδεσμον Ἀνωτάτων Σχολῶν νὰ συγκροτήσιν ἐπιτροπὴν ἀπὸ πρόσωπα ἀδιάβλητα, ἐξ ἀναλόγου ἀριθμοῦ μελῶν ἐξ ἐκάστης ὀργάνωσης, ἧτις θὰ προβῆ εἰς τὴν λύσιν τῶν σπουδαστικῶν ζητημάτων καὶ εἰς τὴν ὄψιν τὸ δυνατόν ταχύτεραν διενέργειαν ἐλευθέρων καὶ ἀδιαβλήτων ἐκλογῶν.

2. Παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ ταύτῃ θὰ λειτουργῇ διακομματικὴ ἐπιτροπὴ ἧτις θὰ παρακολουθῇ τὸ ἔργον τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐπιτροπῆς καὶ θὰ ἐποπτεύσῃ κατὰ τὴν διενέργειαν τῶν ἐκλογῶν.

3. Αἱ πολιτικὲς ὀργανώσεις ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συνδράμουν ἠθικῶς καὶ οὐσιαστικῶς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐπιτροπὴν εἰς τὸ ἔργον τῆς.

4. Τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα θὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ κατέλθουν εἰς τὰς προσεχεῖς ἐκλογάς.

5. Ἡ Ἐθνικὴ Ἐνωτικὴ Νεολαία ὑπέγραψεν ἰδιαιτέρον πρακτικὸν ἢ δὲ Δημοκρατικὴ Σοσιαλιστικὴ Νεολαία ἐπιφυλλάσεται νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸ προσεχὲς μέλλον.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 3)11)45 καὶ ὑπογράφεται δεόντως.

(Ἀκολουθοῦν αἱ ὑπογραφαί)

Λίγες μέρες ἀργότερα τὸ πρακτικὸ αὐτὸ ὑπογράφηκε καὶ ἀπὸ τὴν Δημοκρατικὴ Σοσιαλιστικὴ Νεολαία, Συγχρόνως στάλθηκε στὸν Ε. Σ. Α. Σ. καὶ εἰς τὴν Ἐνωσιν Ἐπαρχιωτῶν Σπουδαστῶν ἡ σχετικὴ ἀπόφασις τῆς Δημοκρατικῆς Σοσιαλιστικῆς Νεολαίας ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ἔφερε τὶς ὑπογραφὰς τῶν συνάδελφων Γούλου, Μπατόπουλου καὶ Παπαδόπουλου.

Ἐτσι ἔχουν τὰ πράγματα καὶ ὄχι ὅπως θέλησαν νὰ τὰ παραστήσιν μερικὲς ἐφημερίδες («Ἀκρόπολις», «Ἑλληνικὸν Αἷμα», «Ἐμπρὸς» κτλ.).

Στὸ μεταξὺ συγκροτήθηκε ἡ Προσωρινὴ Πανσπουδαστικὴ Ἐπιτροπὴ, ἀπὸ τοὺς συνάδελφους Νικολακόπουλο, Λαναρά, Παπαβασιλείου, Ἀθουσιάκη, Κωσταβάρα, Σακελαρίδη, Ἀναστασιάδη καὶ ἀπὸ τρεῖς (3) συνάδελφους τοῦ ΕΣΑΣ Πολυτεχνείου.

Η ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΓΕΓΟΝΟΣ

«Ἄν ἐμεῖς τώρα δὲν ἀποφασίσουμε νὰ ἐνωθοῦμε, οἱ φοιτητὲς θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ πεῖνανε, νὰ γυρίζουν γυμνοὶ καὶ νὰ κοιμῶνται στὰ παγκάκια» εἶπε πῆ στὴ συνέλευση ὁ ἀντιπρόσωπος τῶν ἐπαρχιωτῶν. Καὶ τὰ λόγια του αὐτὰ ἀποφασίσαν ὄλοι νὰ τὰ κάνουν πράξη.

Ἡ Πανεπαρχιωτικὴ καὶ ὁ Ε. Σ. Α. Σ. ἔχουν νὰ ἐπιτελέσουν μεγάλο ἔργο. Σχημάτισαν τὴν Προσωρινὴ Πανσπουδαστικὴ Ἐπιτροπὴ. Θὰ δημιουργήσουν ἐπιτροπὲς κατὰ σχολὴ καὶ κατὰ τάξιν. Θὰ νικήσουν τὶς πολιτικάντικες ἀντιδράσεις, καὶ τὶς κομματικὲς μικροφιλοδοξίας. Θὰ προετοιμάσουν τὶς ἐκλογὰς στὰ Ἀνώτατα Ἰδρύματα. Θὰ κάνουν σεβαστὴ τὴν παγκόσμιαν καθιερωμένη ἀκαδημαϊκὴ ἀστυλία. Ὁ Ἀγῶνας εἶναι δύσκολος καὶ οἱ εὐθύνες μεγάλες.

Ἄλλὰ ὁ Ε.Σ.Α.Σ. τοῦ Ἱεροῦ Ἀντάρτικου Λόχου, ὁ Ε.Σ.Α.Σ. τῶν ἐργατοσπουδαστικῶν ταγμάτων τῆς Μ—Λ, ὁ Ε.Σ.Α.Σ. τῆς κατοχῆς, δὲν φοβήθηκε ποτὲ τὶς εὐθύνες.

Μέσα στὶς τεράστιες δυσκολίας τῆς ἐποχῆς καὶ στὰ ἄσβεστα πάθη, ὑψώνει τὸ ἀνάστημά του, πέρνοντας τὴν πρωτοπορεία τοῦ σπουδαστικοῦ ἀγῶνα.

Ἡ Προσωρινὴ Πανσπουδαστικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκυκλοφόρησε στὶς 23)11)45 τὴν πρώτη της ἀνακοίνωσιν πρὸς 3.000 ἀντίτυπα. Τὸ ἔργο εἶναι δύσκολο. Ἄλλὰ ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχει στὸ πλάι τῆς τὸ σπουδαστικὸ σύνολο, ὅλους τοὺς σπουδαστὰς. Τὰ ἔμπε-

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ο ΤΡΟΤΣΚΙΣΜΟΣ ΣΤΟ Κ. Κ. Ε.

— ΑΝΑΧΡΟΝΙΣΤΙΚΟΙ ΙΝΣΤΡΟΥΧΤΟΡΕΣ

Ἡ «διαφώτιση» τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ὀπισθοδρομικὴ καὶ καθυστερημένη, ἐκτὸς ἂν ἔχει γίνει πολὺ πρὸς προοδευτικὴ καὶ πρὸς εὐλικρινῆς σχετικὰ μὲ τὴν πολιτικὴν ποῦ ἀκολουθεῖ τὸ κόμμα. Μονάχα ἀσφαλῶς μέσα ἀπὸ τὸ δίλημμα τοῦτο θὰ πρέπει νὰ ἐξηγηθεῖ ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στὴ διαφώτιση καὶ στὴν πολιτικὴ τῶν κομμουνιστῶν τῆς Ἑλλάδας, Ἐνῶ ἡ πολιτικὴ τῶν κομμουνιστῶν ἐμφανίζεται σήμερα μετριοπαθῆς καὶ συντηρητικῆς, σὲ σημεῖο μάλιστα ποῦ νὰ ρωτιέται κανεὶς μήπως τὸ κόμμα ἀποκήρυξε γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ τὶς ἐπαναστατικὲς του προθέσεις, ἡ διαφώτισή του ἐξακολουθεῖ νὰ μένει πάντα, ὅπως ἦταν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἐπαναστατικῆ, τροτσκιστικῆ χωρὶς κανένα ἀκόμη ἀπὸ τὰ γνωρίσματα ἐκεῖνα ποῦ ἐπέβαλε στὴ θεωρία τοῦ μαρξισμοῦ ὁ μετασχηματισμὸς τῆς κομμουνιστικῆς πολιτικῆς τὰ τελευταῖα χρόνια. Εἶναι γνωστὸ σὲ ὅλους, ὅσοι ἐνημερώθηκαν στὰ μαρξιστικὰ δημοσιεύματα τῶν κομμουνιστῶν τὰ πέντε τελευταῖα χρόνια, πὼς ἡ μαρξιστικὴ διδασκαλία ἀνασχηματίσθηκε ὄχι «κομφορμιστικὰ». ὅπως λένε οἱ τεταρτοδιεθνιστῆς, ἀλλὰ μέσα ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ἀδήριτη πραγματικότητά καὶ δέχτηκε ἔννοιες ποῦ ὡς τώρα εἶχαν θεωρηθεῖ, χωρὶς καμμιὰν ἐξαίρεση, ὡς ἔννοιες ἀστικῆς καὶ κεφαλαιοκρατικῆς. Ἔτσι π. χ. τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα ὅλων τῶν χωρῶν προσπάθησαν νὰ προσεταιρισθοῦν τὴν ἐκκλησία, δέχθηκαν μέσα στοὺς κόλπους των ἀστούς καὶ κεφαλαιοκράτες, προβάλλαν ἔθνικὰ συνθήματα, ζήτησαν νὰ στηρίξουν τὴν οἰκογένεια καὶ γενικά, ἐμφανισθήκανε ὡς κόμματα τόσο νομοταγῆ καὶ τόσο ἀντιμαρξιστικὰ, ὥστε οἱ σοσιαλιστῆς τῆς δευτέρας διεθνοῦς καὶ ὄχι πιά οἱ κομμουνιστῆς νὰ ἐμφανίζονται ὡς οἱ μόνοι γνήσιοι μαρξιστῆς. Πὼς ὅλα αὐτὰ εἶναι μονάχα «χαμαιλεοντισμοί» καὶ ἀπάτες δὲν χρειάζεται ἴσως καὶ μεγάλη συζήτηση. Γιατὶ ἂν δὲν ἦταν ἔτσι, τότε οἱ κομμουνιστῆς θὰ ἔπρεπε νὰ μὴν εἶναι ἀπὸ δῶ καὶ πέρα κομμουνιστῆς. Ἡ καλύτερη ἄλλωστε ἀπόδειξη εἶναι ἡ «διαφώτισή» τους.

Τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα τῆς Ἑλλάδας ἔδωσε πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρες στὴν κυκλοφορία μεταφρασμένον στὰ Ἑλληνικὰ ἀπὸ τὰ Ρωσικὰ ἓνα «μικρὸ φιλοσο-

.....
 δια ἕπερ πηδῆθησαν, καὶ ἡ σπουδαστικὴ ἐνότητά πραγματοποιήθηκε. Οἱ φοιτητῆς ποῦ τὴν ἔκαναν πράξη θὰ βρεθοῦν στὴ διάθεση τῆς Π. Π. Ε. Ἔτσι μονάχα θὰ σώσουν τὴν Ἐνότητά. καὶ θὰ βοηθηθοῦν τὸν ἑαυτό τους!

ΜΑΝΟΣ ΜΑΡΚΟΓΛΟΥ

Γενικὸς Γραμματέας τοῦ Κ.Σ. τοῦ Ε.Σ.Α.Σ. Πανεπιστημίου

φικὸ λεξικὸ» ὡς δοῆθημα τῆς μαρξιστικῆς διαφώτισης τῶν νέων ὁπαδῶν του. Τὸ λεξικὸ τοῦτο περιέχει τὴν ἐρμηνεία ποῦ δίνουν οἱ Ρώσοι κομμουνιστῆς τοῦ 1939 στὶς διάφορες φιλοσοφικῆς ἔννοιες καὶ εἰδικώτερα στὶς μαρξιστικῆς ἔννοιες γιὰ τὴν κοινωνία καὶ τὴν ἱστορία. Τὸ «πνευματικὸ» περιεχόμενόν του δὲν χρειάζεται νὰ μᾶς ἀπασχολήσει διεξοδικὰ γιατί στὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς εἶναι περιττὴ ἡ συζήτηση μὲ συγγραφεῖς ποῦ λένε πὼς ὁ Πλάτων εἶναι «ἰδεολόγος τῆς δουλοκτητικῆς ἀριστοκρατίας», πὼς ὁ Σπινόζα ἦταν «ὀλιστής» καὶ «ἄθεος», πὼς «ἰδεαλισμὸς» σημαίνει «παπασούνη» καὶ ἔτσι ὡς τὸ τέλος. Πίσω ἀπὸ ὅλους αὐτοὺς τοὺς χαρακτηρισμοὺς ὑπάρχει μιὰ βλακικὴ θέση, ἡ θεωρία τοῦ μαρξισμοῦ. Ἄν ἔπρεπε λοιπὸν νὰ κριθεῖ κάτι ἀπὸ τὸ «πνευματικὸ περιεχόμενόν» τοῦ βιβλίου τοῦτου δὲν εἶναι οἱ χαρακτηρισμοὶ ἐπὶ μέρους θεμάτων, ἀλλὰ ἡ ἴδια ἡ βάση του, ποῦ δὲν εἶναι μάλιστα οὔτε καν ἡ παλαιὰ μαρξιστικὴ τοῦ ἴδιου τοῦ Μάρξ, τοῦ Ἐνγκελς καὶ τοῦ Λένιν ἀλλὰ ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀπειράριθμους μετασχηματισμοὺς τῆς ἀνάλογα μὲ τὴν ἐκάστοτε πολιτικὴ ἐπιδίωξη, ὁ μετασχηματισμὸς τοῦ 1939 ὕστερα ἀπὸ τὸ ξεκαθάρισμα τῆς «δεξιᾶς παρέκκλισης Μπουχάριν». Ἐκεῖνο ποῦ ἔχει σημασία εἶναι πὼς διαπιστώνεται γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ ἡ ἀδεξιότητα τῆς διαφώτισης τῶν κομμουνιστῶν τῆς Ἑλλάδας ποῦ παρουσιάζουν «θέσεις» τοῦ 1939 ξεπερασμένες ἀπὸ τὸ 1942 καὶ πέρα ἢ—ἢ πονηρία τῆς πολιτικῆς τους ποῦ ἄλλα λέει καὶ ἄλλα ἔννοεῖ. Μέσα στὸ κομμουνιστικὸ κόμμα τῆς Ἑλλάδας εἶναι σήμερα ὁ μητροπολίτης Ἡλείας Ἄντωνιος, ὁ Κοζάνης Ἰωάννης καὶ πολλοὶ «ἀστοί» διανοούμενοι, Τὶ νὰ λένε ἄραγε ὅλοι αὐτοὶ οἱ νεοφώτιστοι ὅταν διαβάζουν τὰ ἄρθρα «ἀθεϊσμὸς» καὶ «θρησκεία» τοῦ λεξικοῦ; «Ἄθεϊσμός»: Ἐπιστημονικὰ βασισμένη ἀρνησιμὴ τῆς θρησκείας, τῆς πίστεως στὰ θαύματα, στὴ μεταθανάτια ζωή... Οἱ μεγαλύτεροι ἐκπρόσωποι τοῦ ὀλισμοῦ τοῦ 18ου αἰῶνα ξεσκέπασαν ἀμείλιχτα τὸν τσαρλατανισμὸ τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἐκκλησίας... Ὁ μαρξισμὸς ἔδειξε πὼς ἡ θρησκεία εἶναι ὄπλο γιὰ τὴν πνευματικὴ ὑποδούλωση τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ τοὺς ἐκμεταλευτῆς... Ἡ τελειωτικὴ ἐξαφάνιση τῆς θρησκείας εἶναι δυνατὴ μόνο μὲ τὴν ἐξαφάνιση τοῦ κεφαλαιοκρατικοῦ συστήματος καὶ τῆς ἐκμετάλλευσης... Ἡ προπαγάνδα τῆς επιστημονικῆς ὀλιστικῆς κοσμοθεωρίας καὶ ἡ ὑπομονητικὴ ἐξήγηση στοὺς ἐργαζομένους τῆς δλαβερῆς ἐπίδρασης τῆς θρησκείας εἶναι ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα καθήκοντα τῆς πολιτικῆς καὶ ἐκπολιτιστικῆς δουλειᾶς. Ἀποτέλεσμα τῶν ἐπιτυχιῶν τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τῆς ἀνίσης τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐπιστήμης στὴ Σοβιετικὴ Ἐνωση εἶναι ὅτι πολλὰ ἑκατομμύρια ἐργαζομένων ἔκοψαν μιὰ γιὰ πάντα

μέ τη θρησκεία». Τò τελευταίο τούτο είναι σωστό—
 ώς τò 1939. Ἀπό κεί και πέρα όμως τὰ πράγματα
 ἄλλαξαν—ἢ μήπως οἱ διαφωτιστές δὲν διαφωτίστη-
 καν γιὰ τò ἀνοιγμα ξανά τῶν ἐκκλησιῶν στή Σο-
 βιετική Ρωσία, γιὰ τò σταμάτημα τῶν δυὸ ρωσικῶν
 ἀντιθρησκευτικῶν περιοδικῶν «Ὁ μαχόμενος
 ἀθεϊσμός» καὶ «Ὁ ἀντίθρησκος», γιὰ τὴν ἀποκατά-
 σταση τοῦ Πατριάρχῃ; Δὲν εἶδαν ἄραγε στὰ «κινη-
 ματογραφικὰ ἐπίκαιρα» οἱ Ἕλληνες διαφωτιστές τὸν
 ἡγέτη τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας νὰ γιορτάζει μέσα στὴν
 ἐκκλησία τὸ Πάσχα τοῦ 1944 τὴν Ἀνάσταση ἔχον-
 τας πλάι του τοὺς στρατηγούς του μετὰ τὸ κεράκι στὸ
 χέρι; Ἄν δὲν τὰ εἶδαν ὅλα αὐτὰ, δὲν εἶναι διαφω-
 τιστές. Ἄν όμως τὰ εἶδαν, ποῦ ἔβησαν τόσο θράσος
 ὥστε νὰ συκοφαντοῦν τὴ Σοβιετικὴ Ρωσία τοῦ 1945
 παρουσιάζοντας μεταφρασμένο σήμερα ἓνα ἔργο ποῦ
 οἱ θεωρητικὲς του βάσεις ἔχουν ἀνατραπεί ἀπὸ τὸ
 1942; Καὶ αὐτὰ μὲν γιὰ τοὺς διαφωτιστές. Ὅσο
 γιὰ τοὺς ἄλλους, τοὺς δυὸ δεσποτάδες καὶ τοὺς
 ὁμοίους τους, ὑποθέτω πὼς ὅλοι οἱ Ἕλληνες χρι-
 στιανοὶ ἐντελῶς δικαιολογημένα θὰ ἀπαιτοῦσαν νὰ
 δοθοῦν ἐξηγήσεις γιὰ τὴν κάλυψη, μετὰ τὸ ἔμβλημα
 τοῦ χριστιανισμοῦ, ἰδεῶν ὅπως αὐτὴ ποῦ εἶδαμε ἢ
 ὅπως ἢ ἀκόλουθη: «Ἡ θρησκεία εἶναι ἡ διαστρε-
 βλωμένη, φανταστικὴ ἀντανάκλαση στὰ κεφάλια τῶν
 ἀνθρώπων τῶν φυσικῶν καὶ κοινωνικῶν δυνάμεων
 ποῦ κυριαρχοῦν πάνω τους. Οἱ ρίζες τῶν συγχρό-
 νων θρησκειῶν εἶναι κατ' ἐξοχὴν ταξικὲς. Ἡ θρη-
 σκεία διδάσκει στοὺς ἐργαζομένους τὴν ταπείνωση,
 τὸ σκύψιμο, τὴν ὑπακοή μπροστά στοὺς ἐκμεταλλευ-
 τές, καὶ ἐπαγγέλλεται «ἀνταμοιβή στὸν ἄλλο κόσμον»
 γιὰ ὅλες τὶς στερήσεις ποῦ ὑποφέρουν στὴ γῆ... Ἡ
 θρησκεία εἶναι τὸ πιὸ ζωντανὸ ὑπόλειμμα τοῦ καπι-
 τλισμοῦ στὴ συνείδηση τῶν ἀνθρώπων».

Μέσα ἢ πλάι στὸ κομμουνιστικὸ κόμμα ὑπάρχουν
 σήμερα καὶ πολλοὶ δημοκρατικοί, ἀνθρωποὶ δηλαδὴ
 ποῦ δὲν θέλουν τὴν ἐπανάσταση, τὶς σφαγὲς καὶ τὶς
 δολοφονίες, ἀλλὰ τὴν ἑμάλῃ καὶ βαθμιαία ἀναπρο-
 σαρμογὴ τῶν θεσμῶν σὲς νέες δυνατότητες. Τὶ νὰ
 λένε λοιπὸν ὅλοι αὐτοὶ οἱ καλοκάγαθοι ἄνθρωποι
 δταν διαβάξουν στὸ λεξικὸ πὼς «ἡ δικτατορία
 τοῦ προλεταριάτου εἶναι τὸ κράτος τῆς μεταβατικῆς
 περιόδου ἀπὸ τὸν καπιταλισμὸ στὸν κομμουνισμὸ»
 καὶ πὼς «μαζὶ μετὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς προλεταρικῆς
 ἐπανάστασης καὶ τῆς σοσιαλιστικῆς ἀνοικοδόμησής
 ἀναπτύσσεται καὶ δυναμῶνεται ἡ δικτατορία τοῦ
 προλεταριάτου»;

Μορφὲς τῆς πολιτικῆς κυριαρχίας τῆς ἀστικῆς τά-
 ξης εἶναι ἡ ἀστικὴ μοναρχία, ἡ λαοκρατικὴ ἢ
 δημοκρατία, ἡ φασιστικὴ δικτατορία, λέει τὸ
 λεξικὸ. Τὶ νὰ λένε όμως καὶ ὅσοι πιστεύουν στὴ
 «λαοκρατικὴ δημοκρατία», ὡς τὴ μόνη δυνατότητα
 γιὰ νὰ ὑπερνηκηθεῖ ἡ ἀστικὴ οἰκονομία;

Οἱ κομμουνιστὲς μᾶς λένε πὼς ἡ «λαοκρατικὴ δη-
 μοκρατία» θὰ διαλύσει τὸ ἀστικὸ καθεστῶς, τὸ κομ-
 μουνιστικὸ λεξικὸ λέει πὼς ἡ «λαοκρατικὴ δημοκρα-
 τία» εἶναι καὶ αὐτὴ ἀστικὸ καθεστῶς. Οἱ δημοκρα-
 τικοὶ ποῦ εἶναι μέσα ἢ πλάι στὸ κόμμα μιλάνε γιὰ

«δημοκρατία». Τὸ κόμμα όμως καὶ τὸ λεξικὸ ἐννο-
 οῦν δικτατορία. Τὶ νὰ λένε λοιπὸν τώρα ὅσοι πι-
 στεύουν πὼς μόνο ἡ δημοκρατία εἶναι κομμουνιστικὴ
 «δικτατορία τοῦ προλεταριάτου»;».

Μέσα στὸ κομμουνιστικὸ κόμμα εἶναι σήμερα ἀρ-
 κετοὶ πατριῶτες. Θὰ τοὺς ἐνδιαφέρει ἴσως νὰ μάθουν
 πὼς τὸ λεξικὸ δὲν μιλάει πουθενὰ γιὰ τὴν «πατρίδα»
 καὶ πὼς γιὰ τὸ «ἔθνος» ὁ μόνος ὄρισμός ποῦ δίνει
 εἶναι «πὼς τὸ ἔθνος, ὅπως καὶ κάθε ἱστορικὸ φαι-
 νόμενο, ὑπόκειται στὸν νόμο ἀλλαγῆς ἔχει τὴν ἱστο-
 ρία του, μιὰν ἀρχὴ καὶ ἓνα τέλος». Θὰ ἐνδιαφέρει
 ἐπίσης νὰ μάθουν πὼς στὴ λέξη «οἰκογένεια» ἀντὶ
 γιὰ τίποτε ἄλλο γίνεται λόγος ἀπλῶς καὶ μόνο γιὰ τὸ
 διβλίο τοῦ Ἐνγκελς «Καταγωγή τῆς οἰκογένειας,
 τῆς ἀτομικῆς ἰδιοχτησίας καὶ τοῦ κράτους», δηλαδὴ
 γιὰ τὸ διβλίο ποῦ τὸ περιεχόμενό του εἶναι νὰ ἀπο-
 δείξει πὼς ἡ οἰκογένεια, ἡ ἀτομικὴ ἰδιοχτησία καὶ
 τὸ κράτος εἶναι ἐπιφαινόμενα τοῦ ταξικοῦ διαφορι-
 σμοῦ καὶ πὼς θὰ λείψουν μόλις λείψει καὶ ὁ ταξικὸς
 ἀγῶνας.

Τὰ λιγοστά αὐτὰ παραδείγματα, μᾶς δίνουν, ὑπο-
 θέτω, τὸ δικαίωμα νὰ διαπιστώσουμε καὶ γιὰ τὸ λε-
 ξικὸ εἰδικὰ καὶ γιὰ τὴν διαφώτιση τοῦ Ἑλληνικοῦ
 κομμουνιστικοῦ κόμματος γενικώτερα τὰ ἀκόλουθα
 πράγματα: 1) Τὸ «μικρὸ φιλοσοφικὸ λεξικὸ» ἀντι-
 προσωπεύει μιὰν ἀπὸ τὶς πολυάριθμες μεταβολὲς
 ποῦ ὑφίσταται ἡ μαρξιστικὴ διδασκαλία ἀνάλογα μετὰ
 τὴν ἐκάστοτε πραγματικότητα 2) Τὸ «μικρὸ φιλοσο-
 φικὸ λεξικὸ» καθὼς εἶναι γραμμένο πρὶν ἀπὸ τὸ 1941
 δὲν συμπεριλαμβάνει καμμιάν ἀπὸ τὶς μεταβολὲς
 ἐκεῖνες ποῦ πραγματοποιήθηκαν στὴν ρωσικὴ ἐρμη-
 νεία τῆς μαρξιστικῆς διδασκαλίας, ὕστερα ἀπὸ τὴν
 ἐπίθεση τῶν Γερμανῶν κατὰ τῆς Ρωσίας. Γι' αὐτὸ
 καὶ ἐνῶ ἡ Ρωσικὴ πολιτεία ἀναθεώρησε τὴν πολιτι-
 κὴ τῆς στὴ θρησκεία, στὸ κληροναμικὸ δίκαιο καὶ
 στὴν ἀξία τοῦ ἔθνους, τὸ λεξικὸ ποῦ γράφτηκε πρὶν
 ἀπὸ τὴν πραγματοποίησή τους, δὲν τὶς ἀναφέρει. 3)
 Τὸ Ἑλληνικὸ κομμουνιστικὸ κόμμα ἢ δὲν προσάρ-
 μοσε τὴν διαφώτισή του στὴν καινούργια πραγματι-
 κότητα, ἢ ἔχει μέσα στοὺς κόλπους του ἀκόμη καὶ
 σήμερα φράξια κρυφοτροτσκιστικῆ. 4) Οἱ «ἄγιοι»
 Ἡλείας καὶ Κοζάνης, πολλοὶ νέσι κομμουνιστὲς καὶ
 οἱ διάφοροι διανοούμενοι ποῦ στελεχώνουν τὸ κόμμα
 ἢ εἶναι ἀνόητοι ἐγκληματίες ἢ εἶναι πούλημένοι.

Ο ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ

Πρῶτο βῆμα γιὰ τὴν Ἐθνικὴ καὶ τὴ Δημο-
 κρατικὴ διαπαιδαγώγηση τοῦ Λαοῦ καὶ τῆς
 Νεολαίας εἶναι ὁ ἠθικὸς Καθαρισμός.

Οἱ Προδότες καὶ οἱ δοσίλογοι πρέπει νὰ χτυ-
 πηθοῦν κατακέφαλα γιὰ νὰ δικαιωθοῦν οἱ νε-
 κροὶ ἥρωες, γιὰ νὰ ἱκανοποιηθοῦν οἱ ζωντανοὶ
 μάρτυρες, γιὰ νὰ παραδειγματιστοῦν ἐκεῖνοι
 ποῦ θάρθουν.

E. E. N.

ΧΑΡ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ

● Ο ΕΝΩΤΙΣΜΟΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ●

Το άρθρο αυτό είναι απάντηση σ' αυτούς που ρωτούν, ποιά είναι η ιδεολογία, και ποιές οι αρχές του ΕΕΚ, (δηλαδή τι είναι ο ένωτισμός και άκόμα ποιά η πολιτική της εφαρμογής του).

Πολλοί θα περιμένουν απάντηση σύντομη, που τη συνδυάζουν με έννοιες που σήμερα έχουν τόσο πολύ χρησιμοποιηθεί, παρερμηνευθεί, και διαστρεβλωθεί, έτσι που να είναι άσαφείς και παρεξηγήσιμες όσο λίγες στην ιστορία του πολιτισμού.

Μιά απάντηση λοιπόν πώς το ΕΕΚ είναι δεξιό ή αριστερό ή στο Κέντρο, αντιδραστικό ή σοσιαλιστικό, δημοκρατικό, εθνικιστικό ή διεθνιστικό δεν θάλλυνε τα ζητήματα, επειδή για τον καθένα οι λέξεις αυτές παίρνουν άλλο περιεχόμενο, και μόνο παρεξηγήσεις θα δημιουργούσε.

Άλλα κι' αυτό να μη συνέβαινε πάλι η απάντηση είναι δύσκολη γιατί προϋποθέτει τις ποιά πολλές φορές ένταξη σε όρισμένες γνωστές αντιθέσεις (στην ουσία ανύπαρκτες) και που σ' αυτές δεν χωράει ο ένωτισμός.

Δεν είμαι υποχρεωμένος να είμαι μαύρος ή κόκκινος. Βέβαια και στους δύο συμφέρει να ισχυρίζονται ότι σε μια όρισμένη ιστορική στιγμή μόνο αυτοί υπάρχουν και να προσπαθούν να εκβιάσουν την ιστορία και να κατακλύσουν τη ζωή. Η ζωή όμως δεν μπορεί να κατακλυσθεί γιατί η αντίθεση κόκκινο μαύρο είναι τεχνητή, κι' αυτό θα τους κατακλύσει και τους δυό, και θα προχωρήσει.

Ο ένωτισμός βασίζεται στη διαπίστωση ότι είναι ανάγκη να υπάρχουν, να διατηρηθούν, να ισορροπήσουν, να συντεθούν οι αξίες του έθνους, του ανθρώπισμού, της ελευθερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Σε κάθε μι' απ' αυτές η ανθρώπινη διάνοηση απέφρασε ό,τι καλλίτερο είχε.

Για την πραγμάτωση της κάθε μι' χιλιάδες χιλιάδων έπεσαν, για κάθε μι' μυριάδες μυριάδων αγωνίστηκαν, αγωνίζονται και θ' αγωνιστούν. Το κακό είναι πως τις πιό πολλές φορές, στην ιστορία μέχρι τον αιώνα μας επιδιώχτηκε η επικράτηση μι' από τις αξίες αυτές, που ανακηφύχτηκε ως μοναδική, σε βάρος όλων των άλλων. Γι' αυτό οι αγώνες που έγιναν ως που να επικρατήσει, δεν μπόρεσαν να δώσουν την λύση που περιέμενε ο άνθρωπος.

Και μάταια ο αγώνας συνεχιζόταν προς την αντίθετη κατεύθυνση, το αποτέλεσμα ήταν, το ίδιο, άγονο.

Κανένας άνθρωπος και κανένα κόμμα σήμερα δεν μπορεί να θυσιάσει το έθνος του (που υπάρχει και φλογίζει την ύπαρξή του) στην ανθρωπότητα.

Αν το κάνει αρνείται την καρδιά του και συνεπώς τον ίδιο τον ανθρώπισμό του. Αμα χάσεις

τον εαυτό σου τι μπορείς πια να προσφέρεις στους άλλους ;

Κανένας άνθρωπος δεν μπορεί στο δικό του το έθνος να θυσιάσει την ανθρωπότητα (δηλαδή όλα τα άλλα έθνη και τον ανθρωπισμό του) γιατί αν το κάνει θα συντριβεί όπως ο εθνικισμός και ο υπερφίαλος γιαπωνέζικος μιλιταρισμός.

Κανένας δεν μπορεί να πει πως στον κόσμο πρέπει να υπάρχουν ελεύθεροι και ανελεύθεροι, γιατί θάπρεπε να δεχτεί να γίνει κι' αυτός δούλος.

Κανένας δεν μπορεί να πει, πως στην κοινωνία πρέπει να επικρατεί κοινωνική άδικία γιατί πρέπει να μάθει πως όταν για πολύ καιρό επικρατεί κάτι τέτοιο καμιά κοινωνία δεν θα μπορέσει να αποφύγει τη βίαιη διάλυση.

Κανένας δεν μπορεί να πει πως υπάρχει ελευθερία όταν πραγματικά δεν υπάρχει κοινωνική δικαιοσύνη, γιατί τότε οι άνθρωποι δεν γίνονται και δεν ενεργούν σύμφωνα με την πραγματική τους αξία και συνεπώς ελεύθερα, αλλά σύμφωνα με την υπάρχουσα κατανομή παραγωγικών αγαθών, που αποκτώνται στη μεγάλη τους πλειονότητα από τύχη ή από αντικοινωνική συνείδηση.

Κανένας δεν μπορεί να βασίσει την κοινωνική δικαιοσύνη στο πτώμα της ελευθερίας, γιατί στο ανελεύθερο καθεστώς επικρατεί η πιό μεγάλη άδικία αφού οι άνθρωποι δεν μπορούν να εκδηλωθούν και να ενεργούν όπως ταιριάζει στη φύση τους, αλλά μόνο σύμφωνα με τις έντολες των κρατούντων.

Ο ένωτισμός δεν είναι παρά η συνειδητή πνευματική και έπιστημονική προσπάθεια για να μπορέσει το κράτος, ή πολιτεία, να πραγματοποιήσει την συνθετική πραγμάτωση των αξιών αυτών στην έντελέστερη μορφή τους.

Έτσι που το έθνος να αποβεί παράγων πολιτισμού, έξυγαιίνοντας το άτομο και καθιστώντας το αξιο ικανό και χρήσιμο για την ανθρωπότητα.

Έτσι που το έθνος να αποβεί μέσα στην ποικιλία των εθνών χρήσιμο, αξιοζήλευτο και αξιο μίσησεως μονάχα, γιατί μόνο μ' αυτόν τον τρόπο της ποικιλίας και της διαφορετικότητας κι' όχι με την άπεραντη ομοιομορφία των κοπαδιών δημιουργούνται τα μεγάλα έργα της τεχνικής, της τέχνης και της έπιστήμης.

Έτσι που κάθε έθνος να κατέχει μέσα στην κοινωνία των εθνών τη θέση που ταιριάζει στη φύση του, στις ικανότητές του και στην προσφορά του για την ανθρωπότητα.

Έτσι που να δημιουργηθεί μι' κοινωνία εθνών που να βασίζεται στην ειρηνική διαβίωση, στην αμοιβαία έκτιμηση και βοήθεια κατά των στοιχείων της φύσεως που είναι ο έχθρος του ανθρώπου.

Έτσι που μέσα στο κράτος κάθε άτομο να είναι

Ελεύθερο να εκφράσει τους πόθους του, τις άνησι χίες του, τις άπόψεις του για τη ζωή του (κι' αυτό του τó στερούν οι όλοκληρωτικοί) μα και για την ζωή τών άλλων και για τη ζωή του συνόλου.

Έτσι πού τó κράτος να τó κυβερνούν εκείνοι πού ελεύθερα εξέλεξαν οι πολίτες γιατί μόνον αυτοί δικαιούνται να περιορίζουν την ελευθερία τών άλλων μια και θα ρυθμίζουν την κοινωνική τους συμβίωση.

Έτσι πού σε κάθε άνθρωπο και στη ζωή του να άποδοθεί η πραγματική του αξία σαν όντος, πού τó μεταχειρίζονται σαν σκοπό σαν αυτοτελή αξία, κι' όχι σα μέσο χωρίς καμμιάν ύπολογίση σημασία.

Έτσι πού σε κάθε άνθρωπο θα παρασχεθούν τα μέσα να ζήσει σαν άνθρωπος και στον καθένα να άνήκει η θέση πού είναι σύμφωνη με την πραγματική του αξία.

Έτσι πού καθένας θα πέρνει την εκπαίδευση την πιο πλατειά και πιο κατάλληλη για τó άτομό του χωρίς να εμποδίζεται από τεχνητούς οικονομικούς ή κοινωνικούς φραγμούς.

Ό ηγήτης του ΕΕΚ δέν βρήκε τις αξίες αυτές πετώντας στα σύννεφα, ίσια ίσια έκανε την πιο ρεαλιστική, ούοιαστική και πραγματική ιστορική διαπίστωση βλέποντας την ανάγκη να εφαρμοστούν όσο τó δυνατό πληρέστερα οι άρχές αυτές.

Γιατί στην πραγματάωσή τους βρίσκεται τó αίτημα του σημερινού ανθρώπου. Είναι αξίες και επιδιώξεις συνυφασμένες με κάθε άνθρωπο του σημερινού έλληνοευρωπαϊκού πολιτισμού.

Κάθε φορά πού δέν βρίσκεται η κατάλληλη σύνθεση πού καταπατιέται μια από τις αξίες αυτές, ή ρήξη άνάμεσα στα ζθνη ή στο έσωτερικό τών λαών είναι αναπόφευκτη και ή άγωνία του ανθρώπου πού δέν γίνεται αυτό πού διαισθητικά θέλει γίνεται μόνιμη.

Υστερα από πολλούς έξαγλητικούς άγώνες ή ανθρώπινης ή τó συγκεκριμένο έθνος σε μια ιστορική στιγμή φτάνει σε ένα σημείο ίσορροπίας, επειδή όμως ή ίσορροπία τών αξιών έγινε τυχαία καταστρέφεται γρήγορα κι' επαναρχίζουν οι θυσίες, οι άγώνες ή άγωνία για τόν κόσμο πού δέν ξεχεται.

Να ποιός είναι ό λόγος πού χρειάζεται ή συνειτή πνευματική άντιμετώπιση.

Δέν πρόκειται λοιπόν για άφηρημένες ιδέες πού συνέλαβε ό οίστρος ενός ποιητή, αλλά για πραγματικότητες πού άντίκρουσε ό επιστήμων κοινωνιολόγος και πού προσπαθεί να ρυθμίσει.

Βέβαια δέν μπορούμε να νομίζουμε ότι ό κόσμος έχει άποστολή να δημιουργήσει ένωτισμό, όπως κάποιοι άλλοι νομίζουν πως ό κόσμος δημιουργήθηκε για να φτιάξει τó σοσιαλισμό και όχι ότι ό σοσιαλισμός βρέθηκε από τόν άνθρωπο για να έξυπρηθεί τόν κόσμο. Πιστεύουμε όμως ότι ό ένωτισμός μπορεί και πρέπει να έχει αγαθή επίδραση στην ανθρώπινη ιστορία.

Ό ένωτισμός θα πούν οι πιο πολλοί δέν έχει

«...Έφυγα από την ΕΠΟΝ άπαγοητευμένος και ήθικά σκακατεμένος...

Έγώ ζητούσα ελευθερία, κοινωνική δικαιοσύνη, σοσιαλισμό...

Κι' ή ΕΠΟΝ είχε σαν Ιδανικό της τη βία, την άπόλυτη ύποταγή και τη διαφθορά...»

Ό Καλαματιανός Έπονίτης Α. Δρακόπουλος μας έστειλε τó παρακάτω γράμμα πού καθρεφτίζει έλόγουμη την άλήθεια για την Ε(Π)ΟΝ :

Καλαμάτα 11—11—1945

Άγαπητά «'Ελεύθερα Νιάτα»

Άπό τότε πού κατάλαβα τόν έαυτό μου άγαπούσα πάντα την πρόοδο την ελευθερία, τη δικαιοσύνη. Έζησα τó άνήθικο και άνελεύθερο καθεστώς της δικτατορίας, και μαζί μ' αυτό, μίσησα όλόκληρη την σάπια άστική κοινωνία. Έπειτα από τó λαμπρό έπος της Άλβανίας ήλθε ή κατοχή. Θεώρησα ότι είχα καθήκον σαν έλληνας να συνδράμω όσο μπορούσα στην άπελευθέρωση της πατρίδας μου. Μπήκα στην ΕΠΟΝ, νομίζοντας ότι έξυπρητά τó συμφέρον της πατρίδας, και ότι άφ' έτέρου ίκανοποιούσα τους έσωτερικούς μου πόθους για την κοινωνική δικαιοσύνη και την άνάπλαση της κοινωνίας. Δέν άρρησα όμως να άντιληφθώ τους πραγματικούς της σκοπούς και τις επιδιώξεις της. Παρέμεινα όμως μέσα στους κόλπους της όργανώσεως για να βοηθήσω τούλάχιστον για την λευτεριά μας. Μετά την άπελευθέρωση είδα πια ότι ή ΕΠΟΝ, δέν είχε να μου προσφέρει τίποτα. Έγώ ζητούσα, ελευθερία, κοινωνική δικαιοσύνη, σοσιαλισμό. Ένώ αυτή είχε σαν Ιδανικό της την βία, την άπόλυτη ύποταγή, τη διαφθορά. Έφυγα λοιπόν από εκεί μέσα, άπαγοητευμένος και ήθικά σκακατεμένος. Έντελώς τυχαία, έπεσε στα χέρια μου, τó περιοδικό σας «'Ελεύθερα Νιάτα». Τό έμελέτησα, ζήτησα περισσότερες πληροφορίες, και δέν άρρησα να βρω εκείνο ακριβώς πού ζητούσα. Ήταν για μένα μια άληθινή άποκάλυψη. Ζητούσα ελευθερία, δημοκρατία, κοινωνική δικαιοσύνη. Και όλα αυτά, περιέχονται μέσα στις λίγες γραμμές του περιοδικού σας. Είμαι εύτυχής πού βρέθηκε τέλος πάντων ένα περιοδικό, μια κατεύθυνση, πού να άντιπροσωπεύει τους πραγματικούς πόθους κάθε έλληνα νέου. Δέν έχω παρά να σας συχαρώ για την ευγενικά προσπάθεια πού άνάλαβατε, και να σας εύχηθώ κάθε δυνατή έπιτυχία.

Με φιλικούς χαιρετισμούς
ΑΝΤ. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

καμμιά άπήχηση ή σχέση με τίποτα άλλο έξω από την Έλλάδα: αυτό όμως είναι μια τραγική άγνοια.

Άσχετα από την όνοματολογία σ' όλόκληρο τόν κόσμο σήμερα υπάρχουν έντονες πολιτικές βάσεις πού άντικρούζουν τα προβλήματα με τó ίδιο πρίσμα. Στην Άγγλία μάλιστα επεκράτησαν και στη Γαλλία είναι ή νέα πολιτική κίνηση πού έμφανίστηκε στις τελευταίες εκλογές.

Τό ΕΕΚ άντικρούζοντας όλόκληρη την παγκόσμια και έλληνική πραγματικότητα, προσπαθεί να τη γνωρίσει σ' όλη της της έκταση και διαμόρφωση, άποδεικνύει και άγωνίζεται για τις λύσεις πού πιο άποτελεσματικά φτάνουν την πραγματική δυνατή σύνθεση τών άρχων πού πρέπει να διέπουν την πολιτική κοινωνική και οικονομική ζωή.

ΧΑΡ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ

ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΟΙ ΙΔΙΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ

Ο αναλφαβητισμός ήταν στην Ελλάδα πάντα μια βαρυσία, διαρκής πληγή και μια αιτία απ' τις πιο σημαντικές, για το χαμηλό επίπεδο πολιτισμού του λαού, σε σύγκριση με τους λαούς της Δυτικής Ευρώπης.

Στις μέρες μας μάλιστα η Κατοχή και η οικονομική κατάσταση που την ακολουθήσε, είχαν για μοιραία συνέπεια να υπάρχουν στη γενιά που διέροχεται τη παιδική της ηλικία πολύ περισσότεροι αναλφάβητοι απ' ότι σε αναλογία υπήρχαν προπολεμικά.

Ακριβώς όμως στην εποχή μας, ο αναλφαβητισμός είναι πιο επικίνδυνος απ' ότι σε οποιαδήποτε άλλη εποχή.

Η τεχνική πρόοδος των τελευταίων χρόνων απαιτεί ειδικευση και τεχνικές γνώσεις, που η πείρα δεν μπορεί πια νάντικαταστήσει. Η έλλειψη των γνώσεων αυτών που θα είναι αναγκαστικές για έναν αναλφάβητο, θα εμποδίσει τόσο τον γεωργό, όσο και τον κτηνοτρόφο ή τον οποιοδήποτε τεχνίτη να παρακολουθήσει την πρόοδο που γίνεται στον τομέα του, με άμεσο αποτέλεσμα να μειωθεί η παραγωγή και έτσι και ο εθνικός πλούτος της χώρας.

Απ' την άλλη μεριά πάλι η τεχνική πρόοδος στη βιομηχανία ειδικά, γίνεται φανερό ότι όσο πάει θά περιορίζει τη ζήτηση εργασίας που θα έχει για συνέπεια να μειωθούν οι ώρες εργασίας. Το πλεονέκτημα όμως αυτό θα γίνει μειονέκτημα, όταν δεν μπορεί νάντιμετωπιστεί το πρόβλημα πώς θα χρησιμοποιήσουν τις ελεύθερες αυτές ώρες οι εργάτες όσο γίνεται καλύτερα. Και μόνο η μόρφωση, έτσι και η στοιχειώδης, που θα επιτρέπει στον εργάτη να μπαίνει στη λαϊκή βιβλιοθήκη του τόπου του, εγγυάται ότι οι ώρες αυτές θα χρησιμοποιηθούν ωφέλιμα για το σύνολο.

Τό ότι μένουν αγράμματα παιδιά, με δυναμικότητα, όπως απέδειξαν ότι έχουν στα αναγκάστηκαν να βιοπαλαίσουν γύρω στα δέκα τους χρόνια, και αποκλείεται έτσι για αυτά οποιαδήποτε δυνατότητα σταδιοδρομίας, σημαίνει, ότι η νέα γενιά θα στερηθεί από πολύτιμο, ίσως κ' ήγετικό, υλικό, όταν το έθνος, περισσότερο από κάθε άλλη φορά χρειάζεται τη βοήθεια όλων των μελών του. Ακόμα όμως, τό ότι σημαντικό ποσοστό της νέας γενιάς μένει χωρίς τις στοιχειώδεις γραμματικές γνώσεις, βρίσκεται σ' αντίθεση με τό βασικό αίτημα της κοινωνιστικής τάσης της εποχής μας. Βρίσκεται σ' αντίθεση με τό αίτημα να εξασφαλιστούν για όλους σε όλες τις εκδηλώσεις της ζωής, ίσοι όροι. Να εξασφαλιστεί για όλους ισότητα ευκαιριών.

Αντιφάσκει κυριολεκτικά προς την προσπάθεια να δημιουργηθούν ίσοι όροι για όλους, τό ότι

αφήνουμε ένα ποσοστό του πληθυσμού μας χωρίς τις στοιχειώδεις γνώσεις, που μπορούν να του επιτρέψουν να συναγωνιστεί ελεύθερα στον αγώνα της ζωής.

Τό κοινωνιστικό αυτό αίτημα βέβαια δεν ικανοποιείται με τό να δώσουμε σε όλους τις γνώσεις του δημοτικού σχολείου, και μετά ν' αφήσουμε ελεύθερο τον συναγωνισμό στη ζωή, όπως γινόταν στο κεφαλαιοκρατικό καθεστώς, για να εξαρτηθεί απ' την οικονομική δυναμικότητα του καθενός. Οι πρώτες όμως αυτές γνώσεις είναι η απαραίτητη και αυτονόητη προϋπόθεση για τον ευρύτερο αυτό σκοπό, και με την εξασφάλιση της προϋπόθεσης αυτής—με την έννοια αυτή—ασχολούμεθα—στις γραμμές αυτές.

Νομικά βέβαια η προϋπόθεση υπάρχει, μια και υπάρχει νόμος που επιβάλλει την υποχρεωτική φοίτηση στα δημοτικά σχολεία. Τα δημοτικά σχολεία στην Αθήνα λειτουργούν πια σχεδόν κανονικά. Και όμως βλέπουμε στους δρόμους τόσα παιδιά, που σύμφωνα με τό νόμο έπρεπε να ήταν στα θρανία του δημοτικού, να γυρίζουν πουλώντας τσιγάρα ή γυαλίζοντας παπούτσια, για να αναφέρουμε τις πιο συνηθισμένες τους βιοποριστικές ασχολίες.

Είναι κάτι τό ασύλληπτο για αυτά η δυνατότητα να πάνε σχολείο, όπως τόσα άλλα στην ηλικία τους παιδιά, όταν πρέπει μόνο τους να ζήσουν, εάν δεν είναι υποχρεωμένα να ζήσουν και τό μικρότερα αδέρφια τους με την άρρωστη μητέρα ή τον άνεργο πατέρα.

Είναι πια προστάτες οικογενειών, όταν δεν είναι θύματα της πιο απάνθρωπης εκμετάλλευσης ανθρώπων, που έχουν πέσει στην εξουσία τους, και που περιμένουν, τις βραδυνές κυρίως ώρες, στις γωνιές για να τους πάρουν με τον πιο κτηνώδη τρόπο όσα κέρδισαν όλη την ημέρα.

Τό να εφαρμοστεί λοιπόν ο νόμος της υποχρεωτικής φοίτησης, θα σημαίνει για πολλές περιπτώσεις στέρηση των στοιχειωδών μέσων διατροφής από τα ίδια και από τις οικογένειές τους.

Για τον ίδιο λόγο δεν μπορεί να εφαρμοστεί και ο νόμος που απαγορεύει στην ηλικία αυτή να προσλαμβάνονται σε εργασίες.

Τό πρόβλημα λοιπόν του πώς θα εξασφαλιστεί στα παιδιά αυτά η στοιχειώδης μόρφωση, γίνεται πολυσύνθετο, γιατί προτού γίνει δυνατό να αντιμετωπιστεί σάν εκπαιδευτικό και παραγωγικό, πρέπει να αντιμετωπιστεί και να λυθεί σά πρόβλημα οικονομικό και επισιτιστικό, σά πρόβλημα υγιεινής και κοινωνικής πολιτικής γενικότερα.

Όσο όμως και αν είναι πολυσύνθετο τό πρόβλημα αυτό, είναι ανάγκη να αντιμετωπιστεί και να αντιμετωπιστεί άμέσως, γιατί αν στα πάντες χρό-

νια που πέρασαν προστεθούν και άλλα, η έστω και ένα ακόμη, θα είναι πια δυσκολώτατο αν όχι αδύνατο, να αντιμετωπιστεί και θα παρακολουθούμε την καινούργια ελληνική γενιά ν' αναπτύσσεται, με ένα της σημαντικό ποσοστό τελείως αγράμματο με όλες τις συνέπειες που στην άρχη αναφέραμε και που θα προστεθεί και η πικρία, ότι η κατάσταση αυτή οφείλεται σε κρατική ανεπάρκεια και αδιαφορία.

Η αντιμετώπιση λοιπόν πρέπει να είναι άμεση και πρέπει να γίνεται με σύστημα από το Κράτος και όχι να αφηθεί σε ιδιωτικές πρωτοβουλίες ή έρασιτεχνικές προσπάθειες. Τόσο περίπλοκα προβλήματα και τόση ζωτικής σπουδαιότητας μόνο υπεύθυνα από το Κράτος μπορούν να λυθούν.

—Το πρώτο βήμα—τεχνικά—είναι να εξακριβωθούν με πόσα τέτοια παιδιά υπάρχουν. Οι προπολεμικές απογραφές και στατιστικές δεν μπορούν να έχουν βέβαια παρά συγκριτική αξία και καινούργια γενική απογραφή αντίτίθεται στο έπειγον του ζητήματος.

Μια απογραφή όμως των παιδιών μεταξύ 6 και 16 χρόνων—στην Αθήνα—μπορεί να γίνει κατά Αστυνομικά τμήματα, που μπορεί να ελεγχθεί και από τα παιδικά δελτία τροφίμων. Μια σύγκριση της απογραφής αυτής, που θα περιλαμβάνει στοιχεία μορφώσεως, με τις έγγραφες στά δημοτικά σχολεία, είναι δυνατό να δώσει την δυνατότητα να ξαίρουμε πόσα παιδιά μένουν αγράμματα. Το ίδιο αναλογικά μπορεί να γίνει στις επαρχίες με βάση τις νομαρχίες και τις δημοτικές επιθεωρήσεις.

Οι αριθμοί αυτοί θα μάς δείξουν και το σύστημα που θα ακολουθήσουμε λεπτομερέστερα.

Το βασικό όμως μέρος του όλου προβλήματος είναι το οικονομικό.

Είναι αδύνατο να πάρουμε παιδιά, που πρέπει να συντηρηθούν μόνα τους ή ακόμα περισσότερα να συντηρήσουν και τις οικογένειές τους, και να τα στείλουμε στο σχολείο χωρίς να εξασφαλιστεί η διατροφή αυτών και των οικογενών τους.

Προπολεμικά, με μέσο μηνιαίο εισόδημα ενός εργαζόμενου γύρω στις 2500 δραχμές, εξασφαλιζόταν ένα επίπεδο διαβίωσης που ήταν το ελάχιστο συντηρήσεως, και που μόλις επέτρεπε στα παιδιά να μη δουλεύουν και να πηγαίνουν στο σχολείο. Σήμερα που το εισόδημα του ίδιου μισθωτού, με την διαρκή άπειλη ανεργίας επί πλέον, είναι ποσοστό του προπολεμικού, είναι αναγκαία η βοήθεια των παιδιών, με την απασχόλησή τους σε παρασιτικά κυρίως επαγγέλματα.

Για να κάνουμε έτσι το δεύτερο βήμα αποτελεσματικά, στην προσπάθεια να αντιμετωπίσουμε τον αναλφάβητισμό, πρέπει να έχει εξασφαλισθεί στους εργαζόμενους ή οικονομική εκείνη άνεση ώστε να μην εξαρτιέται η συντήρηση της οικογένειας από την προσφορά ενός δεκάχρονου παιδιού.

Και όταν φτάσουμε βαθμιαία στο σημείο που να

μην έχει ανάγκη η οικογένεια να συντηρηθεί απ' το παιδί, δεν μπορεί όμως και να το διατρέφει χωρίς να δουλεύει και αυτό, τότε μπορούμε να επιβάλλουμε στο παιδί να πάει στο σχολείο, εξασφαλίζοντας του το καθημερινό φαγητό με κρατικά συσσίτια που θα λειτουργούν κατά δημοτικά σχολεία. Έχουν λειτουργήσει, με πολύ δυσκολότερες επισιτιστικές συνθήκες, τόσα συσσίτια, ώστε η ίδρυση σχολικών, με περιορισμένο αριθμό μάλιστα, να μη είναι εμπόδιο ανυπέροβλο.

—Οι οικονομικές συνθήκες όμως δεν μεταβάλλονται αυτόματα και έτσι αν εξαρτήσουμε την προσπάθειά μας αποκλειστικά από την οικονομική ισορρόπηση της κοινωνικής μας ζωής, είναι μοιραίο να είναι πολύ άργα να στείλουμε τότε, άντρες πια σχεδόν, στα θρανία του δημοτικού.

Γι' αυτό πρέπει να ξεκινήσουμε με την προοπτική ότι είμαστε αναγκασμένοι να μεταδώσουμε τις στοιχειώδεις γραμματικές γνώσεις—και όχι μόνο σε παιδιά—έξω από τα σχολεία.

Αυτό μπορεί να γίνει σε κάθε περίπτωση όπου θα υπάρχουν αναλφάβητοι εργαζόμενοι σε αρκετό αριθμό. Σήμερα, όσο υπάρχει ακόμα το παρασιτικό εμπόριο, δηλαδή ο μαυραγοριτισμός, αυτό είναι τεχνικά ακατόρθωτο. Η πιό στοιχειώδης όμως οικονομική οργάνωση, θα το εξουδετερώσει αρκετά γρήγορα, ώστε όσοι απασχολούνται σήμερα σ' αυτό να ζητήσουν δουλειά σε οργανωμένες εργασίες, που η οικονομική ανόρθωση θα επεκτείνει. Εκεί η προσπάθειά μας μπορεί να είναι αποτελεσματική. Κάθε εργοστάσιο, και κάθε γενικότερα οργανωμένη μεγάλη επιχείρηση, θα υποχρεωθεί να έχει σχολείο αναλφάβητων, που θα παρακολουθούν υποχρεωτικά όσοι εργαζόμενοι δεν έχουν απολυτήριο Δημοτικού. Τα έξοδα των δασκάλων, που μπορούν να βρεθούν από τους τόσους αδιόριστους, όπως και της γραφικής ύλης και των βιβλίων, θα επιβαρύνουν αποκλειστικά τους εργοδότες.

Συμπληρωματικά κάθε μεγάλη επιχείρηση μπορεί να υποχρεωθεί να διατηρεί μια στοιχειώδη βιβλιοθήκη, Έπαγγελματική και Ψυχαγωγική, για τους εργαζόμενους.

Τα σχολεία αυτά, θα λειτουργήσουν τόσον καιρό, ώσπου να φτάσουμε στην ποθητή εποχή που δεν θα παρουσιάζονται πια εργάτες, χωρίς τη στοιχειώδη δημοτική μόρφωση. Τόκε μόνο θα σταματήσουν οι τάξεις αυτές των αναλφάβητων, θα πάρουν όμως μεγαλύτερη σημασία οι βιβλιοθήκες. Για όσους τώρα δε θα εργαστούν σε επιχειρήσεις που θα έχουν τέτοιες τάξεις, πρέπει να λειτουργήσουν συστηματικά, απόλυτα κρατικά σχολεία εργαζομένων, νυκτερινά ή κυριακάτικα όπου θα έχουν τη δυνατότητα, και ένδεχομένως την υποχρέωση, να πηγαίνουν τα αγράμματα παιδιά.

Εκτός όμως από τις περιπτώσεις αυτές, υπάρχει ακόμα μια περίπτωση, να βρούμε συγκεντρωμένους ακόμα περισσότερους αγράμματος, και είναι έτσι

Ε. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

* * * ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ * * *

Είναι αληθινά τραγική η εποχή μας. Χρειάζονται τιτανικές προσπάθειες για να ξεφύγει απ' τα σκηνοθετημένα αδιέξοδα και να βρει τὸν φυσικὸ ἐλεύθερο δρόμο της. Τὶ ἀπλᾶ, πὸν θὰ ἦσαν ὅλα, ἂν ἔλειπαν οἱ σκηνοθεσίες και τὰ ψέμματα πὸν γεννοῦν τις πλάνες, τις συγχύσεις και τὴ συσκότιση.

Μόλις χθὲς αἰματοκυλίσθηκε ὁ κόσμος, πολεμῶντας μὲ φανατισμὸ γιὰ τὸ χατῆρι μιᾶς ιδέας πὸν τὴν ταύτιζε μὲ τὴ ζωὴ του. Γιὰ τὴν ἐλευθερία. Ὁ κάθε στρατιώτης, πὸν πολεμοῦσε σὰν ἄτομο τὸ φασιστικὸ τέρας, μαχότανε ἐνσυνείδητα, γιατί ἐννοιωθε πὸς μονάχα μὲ τὴν ἀποτίναξη τοῦ ζυγοῦ τῆς βίας, θ' ἄξιζε ἡ συντήρησή του στὴ ζωὴ. Ἡ πίστη αὐτῆ, ἀπόλυτη κι' ἀπέραντη, ἔδωσε τὴ Νίκη στὰ ὄπλα τῶν ἐλευθέρων ἐθνῶν. Δὲν ἀπόμνε, παρὰ οἱ Ὀλοὶ σὰν σύνολα και οἱ ἄνθρωποι σὰν ἄτομα ν' ἀπολαύσουνε ἐπὶ τέλους τὸ ἱερὸ ἀγαθὸ, ἀφοῦ γι' αὐτὸ πολέμησαν και γι' αὐτὸ θυσιάσαν τὸ πολῦτιμο αἷμα τοῦς. Ἡ ἐλευθερία θάταν τὸ μεγάλο ἔπαθλο τῆς Νίκης. Ἔτσι, τὸν ἀπέραντο πόνο πὸν γέννησε στὶς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ὁ πόλεμος, θὰ τὸν ἀλάλυε ἡ συμφωνικὴ συναυλία μὲ τις ἁρμονίες τῆς μεταπολεμικῆς ζωῆς.

Αὐτὸ ἐδικαιῶντο νὰ ἐλπίζουν και νὰ περιμένουν οἱ ἄνθρωποι. Ἡ Μοῖρα ὁμως τὰ ἔφερε ἄλλοιῶς

ἀνάγκη νὰ ἐπεκταθεῖ και ἐκεῖ ἡ προσπάθειά μας. Εἶναι ὁ στρατός.

Τὸ ἓνα ἢ δυὸ χρόνια πὸν μένουν ὅλοι ἐκεῖ, εἶναι ἀρκετά, μὲ συστηματικὴ δουλειὰ πὸν δὲν πρόκειται νὰ ἐπηρεάσει τὰ καθαρὰ στρατιωτικὰ τοῦς καθήκοντα, νὰ πετύχουμε ὥστε νὰ μὴ ὑπάρξουν —ἄντρες τοῦλάχιστο— χωρὶς μιὰ στοιχειώδη μόρφωση.

Ὅσο γιὰ τὰ καθήκοντα τοῦ δασκάλου εἶναι εὐκολο νὰ τὰ ἐκτελέσουν οἱ ἄξιωματικοί, και εἰδικὰ οἱ ἔφεδροι πὸν εἶναι τελειόφοιτοι Πανεπιστημίου, χωρὶς νὰ τοῦς εἶναι ἐξαιρετικὰ ἐπιβαρυντικὴ ἡ πρόσθετη αὐτῆ δουλειὰ δυὸ περίπου ὥρων ἡμερησίως, ὅταν μάλιστα θὰ τοῦς διευκολύνει σημαντικὰ ἡ στρατιωτικὴ—στὴν κυριολεξία—πειθαρχία τῶν μαθητῶν τοῦς.

Ὅταν πετύχουμε ἔτσι—σὲ ὅλες αὐτὲς τις περιπτώσεις—νὰ φέρουμε τὸν κάθε ἀναλφάβητο μπροστὰ σὲ ἓνα δάσκαλο, τότε μόλις ἀρχίζει τὸ στενὰ ἐκπαιδευτικὸ και παιδαγωγικὸ μέρος τῆς προσπάθειάς μας.

Ἐκπαιδευτικὸ πιά εἶναι τὸ ζήτημα, νὰ ἔχουμε βιβλία τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, κατάλληλα ὄχι μόνο γιὰ παιδιὰ, ἀλλὰ γιὰ ἐργάτες ἢ στρατιῶτες. Εἶναι αὐτονόητο ὅτι ἓνα βιβλίο, γραμμένο γιὰ τὴ ψυχολογία ἑνὸς παιδιοῦ 6 ἐτῶν, θὰ προκαλέσει τὴν εἰρωνεία σ' ἓναν ἄντρα 20 ἐτῶν.

Κατάλληλα βιβλία λοιπὸν εἶναι τόσο ἀπαραίτη-

σήμερα σὰν νὰ χάσαμε τὴν πυξίδα πὸν θὰ μᾶς προσανατόλιζε πρὸς τὸ λιμῖνι τῆς ἀληθινῆς ἐλευθερίας, πὸν ὅλοι μας τόσο ἐναγώνια τὸ λαχταράμε. Και ψάχνουμε τὸν ὁρίζοντα... Και θορυβοῦμε και διαπληκτιζόμαστε, γιατί, ἀπλούστατα, δὲν συμφωνᾶμε, ποῖα εἶναι ἡ γραμμὴ, πὸν πρέπει ν' ἀκολουθήσουμε τὶ εἶναι ἐλευθερία και πὸς θὰ τὴν ἀποκτήσουμε.

Κι' ὁμως... Δὲν εἶναι παράξενο, ἀφοῦ ἔχουμε μπροστὰ μας μιὰ και τὴν ἴδια ἔννοια, ἀφοῦ ὁ πόθος πὸν μᾶς ἐμπνέει δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ὁ ἴδιος, νὰ μὴν καταφέρνουμε νὰ συννεσηθοῦμε στὸν συγκεκριμένον καθορισμὸ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐννοίας αὐτῆς; Ἡ ἀπάντηση εἶναι ἡ ἐξῆς:

Οἱ δυσκολίες και ἡ σύγχυση προέρχονται ἀπὸ τὸ γέγονός ὅτι ὑπάρχουν «ιδεολογίες» πὸν δὲν προβάλλουν καθαρὰ τὸ ἀντικειμενὸ τοῦς ἀλλὰ χρησιμοποιοῦν ψεύτικα εἰδῶλα κάνοντας προπαγάνδα και ἀδιαφορώντας γιὰ τις συνέπειες. Ἔτσι δημιουργοῦνται οἱ σκηνοθεσίες, προκαλοῦνται οἱ ἀντιδράσεις πηγαινόμενες στὴ νοθεία τῶν ιδεῶν και ξεφεύγουμε ὀλότελα ἀπ' τὴν ἀλήθεια και τὸν ὀρθὸ Λόγο. Κι' ὅσο ὑπάρχει ψευτιά, δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγει ὅτι ὑπάρχει και κάποιο συμφέρον. Τὸ συμφέρον νοθεύει τὴν ιδέα χρησιμοποιώντας τὴν σὰν μέσο και σὰν δόλωμα γιὰ τὴν ἐξηγητή τοῦς.

τα, ὅσο και ἓνα πλήρες πρόγραμμα συστηματικὸ και πρακτικὰ ἐφαρμοσίμο, ἀνάλογο μὲ τὴν κάθε περίπτωσιν πὸν θὰ τὸ ἐφαρμόσουμε.

Και τὸ παιδαγωγικὸ ὁμως ζήτημα ἔχει τεράστια σημασία, και χωρὶς αὐτὸ κινδυνεύει ν' ἀποτύχει ὅλη ἡ προσπάθεια. Δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ μεταχειριστοῦμε σὰ μωρὸ, ἓνα παιδι πὸν ἔχει σηκώσει οἰκογενειακὰ βάρη και ἔχει ἀποκτήσει τεράστια και κυρίως πικρὴ πείρα ἀπὸ τὴ ζωὴ.

Ἄν μεταχειριστοῦμε ἓνα τέτοιο, στὴν ἡλικία μόνο παιδί, σὰν τὰ ξέγνοιαστα παιδιὰ πὸν ξέραμε στὸ δημοτικὸ, τότε αὐτὸ θὰ μείνει ξένο και ἐχθρικό πρὸς τὸ δάσκαλο, και θὰ κινδυνεύσει ἡ πείρα και ἡ ἀποδειγμένη δυναμικότητα τῶν παιδιῶν αὐτῶν νὰ χαθεῖ γιὰ τὸ κοινωνικὸ σύνολο.

—Στὸ ἄρθρο αὐτὸ, σχηματικὰ μόνο εἶδαμε τὸ δρόμο μποροῦμε νὰ ἀκολουθήσουμε γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουμε τὸν ἀναλφαβητισμὸ. Δρόμο δύσκολο, ἀλλὰ πὸν μπορεῖ νὰ ὀδηγήσει στὸ τέρας μὲ μιὰ συστηματικὴ και υπεύθυνη προσπάθεια, πὸν θὰ περιλάβει συντονιστικὰ ὅλους τοῦς τομεῖς πὸν ἀναφέραμε.

Ὅταν τὸ πετύχουμε τὸ ἔργο αὐτὸ, μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι πετύχαμε ὅτι καμμιά ἄλλη ἑλληνικὴ γενιά. Μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι δημιουργήσαμε μιὰ ἀπαραίτητη προϋπόθεση τῆς κοινωνικῆς ἰσότητος.

Ν. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Μὰ ἐμεῖς οἱ νέοι, ὀφείλομε, διαπιστώνοντας τὸ ἀνοσιούργημα αὐτὸ τῆς καπηλείας τῶν «ιδεολογιῶν» νὰ ἐρευνήσουμε τὴν κοινωνικὴν πραγματικότη-
τα μὲ ἀμερόληπτη διάθεση καὶ νὰ ἐπιζητήσουμε τὴν γνησιοποίηση τῶν ἐνοιῶν, καθορίζοντας τὸ ἀληθινὸ τους περιεχόμενον, πρὶν τίς κάνουμε σύμβολα καὶ σημαῖες καὶ λάβαρα.

Φωνάζουν οἱ κομμουνιστὲς ὅτι καταπνίγονται οἱ ἐλευθερίες τοῦ λαοῦ μὲ τὴν οἰκονομικὴν τυραννίαν τοῦ κεφαλαίου καὶ ὅτι ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη δὲν μπορεῖ νὰ ἐξασφαλισθεῖ παρά μονόχα μὲ τὴν δυναμικὴν ἐπικράτησιν τοῦ κόμματός των, πού θὰ ἀνατρέπει τὸ ὑφιστάμενον καθεστῶς καὶ θὰ ἐγκαθιδρύσει τὸ νέο μὲ τὴν διαδικασίαν τῆς λεγόμενης... «λαϊκῆς αὐτοάμυνας».

Ἀντιφρονοῦν οἱ «δεξιοὶ» πού ἀποκρούουν τὴν κατάργησιν τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας στὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, διακηρύσσοντας πῶς ἡ κρατικὴ ἐπέμβαση θίγει τὴν ἐλεύθερον οἰκονομικὴν κίνησιν καὶ πῶς ἡ ταύμιση τοῦ κόμματός μὲ τὸ κράτος πού ἐπιδιώκει ὁ κομμουνισμὸς καταργεῖ κάθε εἶδος ἐλευθερίας.

Καὶ στίς δυὸ περιπτώσεις φαίνεται καθαρὰ ὁ ἐπηρεασμὸς ἀπὸ τὰ ταξικὰ συμφέροντα, πού νοθεύει τὴν καθαρότητα τῆς ιδέας.

Εἶναι βέβαια ἀναντίρρητο, πῶς ἐλεύθερος δὲν σημαίνει ἀσύδοτος. Ὄταν ζῶ σὲ κοινωνία εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σέβομαι τοὺς κανόνες, πού ἡ τήρησὴ τους εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὁμαλῆς συμβιώσεως ὅλων τῶν μελῶν τῆς. Ἀλλοίως ἡ ἐλευθερία τοῦ ἑνὸς θὰ ἐρρυθμιζε τὴν ἔκτασιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἄλλου καὶ ἡ βία θὰ κυριαρχοῦσε κατὰ τρόπον ἀπόλυτον.

Ὁ νόμος λοιπὸν εἶναι ἀπαραίτητος γιὰ τὴν συντήρησιν τῆς ταυτόχρονης ἐλευθερίας ὅλων, πού ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἰσορροπίας τῶν συμφερόντων.

Ἡ ἐλευθερία σὰν ρυθμιστὴς τῆς κοινωνικῆς ζωῆς δὲν μπορεῖ νὰ συμβιβάζεται μὲ τὴν διάθεσιν τῆς ἐγωϊστικῆς ἐπιβολῆς ἀτόμων ἢ τάξεων. Συνείδησις ἐλευθεροῦ πολίτη ἔχει μονάχα ὁποῖος ξέροι νὰ σέβεται τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πλαϊνοῦ του, χωρὶς ν'ἀνέχεται συγχρόνως τὴν καταπίεσιν τῆς δικαίας του ἐλευθερίας. Ἡ συνείδησις αὐτὴ τῆς ἐλευθερίας, πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἐμπνευστὴς καὶ ὁ δημιουργὸς τοῦ Νόμου. Κι' ἔτσι βρίσκεται καὶ ὁ δικαιολογητικὸς λόγος καὶ τὸ κριτήριον τοῦ λεγομένου ὀρθοῦ δικαίου.

Ὁ ἐλεύθερος ἄνθρωπος ἰσορροπεῖ μέσα του, τὸ δικό του τὸ συμφέρον μὲ τὰ συμφέροντα τῶν ἄλλων, νοιώθοντας ἀπόλυτα τὴν ἀλληλεξάρτησιν πού ὑπάρχει μεταξύ τους. Κι' ἔτσι ὑποτάσσει συνειδητὰ τὸν ἑαυτὸ του σὲ κανόνες, ὅπως ἀπαιτεῖ νὰ ὑποτάσσονται κι' οἱ ἄλλοι κατὰ παρόμοιον τρόπον.

Ἡ οὐσία λοιπὸν τοῦ νόμου εἶναι ἡ ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου συμφέροντος πού δὲν ἀντιστρατεύεται ἀλλὰ ἐναρμονίζεται μὲ τὸ ἀτομικὸν συμφέρον. Τὸ μόνο ἀληθινὸν συμφέρον τοῦ ἀτόμου εἶναι τὸ κοινωνικὰ νοούμενον ἀτομικὸν συμφέρον, πού ἐξυπηρετεῖ τὸ ἄτομον, χωρὶς νὰ παραβλάπτει τὰ συμφέρον-

τα τοῦ ἄλλου καὶ ἐπιτυγχάνει ἔτσι νὰ συνάπτει ὁ-
λους σ' ἓνα σύνολον πού λειτουργεῖ ἁρμονικὰ καὶ κινεῖται σταθερὰ καὶ προοδευτικὰ. Ἐξ ἀντιθέτου, ἡ ἀντικοινωνικὴ ἐγωϊστικὴ ἀτομικὴ τάσις, καταστρέφει τὴν ἁρμονίαν τῶν κοινωνικῶν σχέσεων, πρᾶγμα πού δὲν μπορεῖ ν' ἀφήσει ἀνεπηρέαστη καὶ τὴν θέσιν τοῦ κάθε ἀτόμου χωριστὰ.

Ὁ ἐλεύθερος ἀνταγωνισμὸς τῶν ἀτόμων, ὅπως τὸν ἐννοοῦν οἱ φιλελεύθεροι τοῦ περασμένου αἰῶνα καθὼς καὶ ὁ ἀγῶνας τῶν τάξεων, ὅπως τὸν ἐννοοῦν οἱ μαρξιστὲς, διέπονται κι' οἱ δυὸ ἀπ' τὴν διάθεσιν τῆς δυναμικῆς ἐπιβολῆς καὶ ἀντίκεινται στὸ νόημα τῆς κοινωνικῆς ἐλευθερίας πού δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρά ἡ συνειδητὴ ὑποταγὴ τοῦ ἀτόμου εἴτε σὰν τέτοιου, εἴτε σὰν μέλους τάξεως, στὸ γενικώτερον κοινωνικὸν συμφέρον.

Μιά τέτοια νοοτροπία πού θεμελιώνεται στὴν διάθεσιν τῆς ἁρμονικῆς συμπράξεως ὅλων τῶν παραγόντων, πού συνθέτουν τὴν κοινωνία, καὶ ἀποβλέπει στὴν ἄρση τῶν ταξικῶν ἀντιθέσεων καὶ στὴν συνειδητοποίησιν τῆς κοινωνικῆς ἐνότητος, βρίσκει τὴν πρακτικὴν τῆς δικαίωσιν, καθιερώοντας ὡς κοινωνικὸν θεσμὸν τὴν ἱεραρχίαν τῶν ἀξιών. Ὄταν τὰ ἄτομα τοποθετοῦνται στὴν κλίμακα τῆς κοινωνικῆς ἱεραρχίας σύμφωνα μὲ τὴν ἀτομικὴν τους ἀξίαν, νοιώθουν ὅτι ἐκεῖ πού εἶναι, τὰ τοποθέτησε ἡ ἐλεύθερή τους βούλησις καὶ ἡ φυσικὴ τους ἰκανότης καὶ ὅτι ἡ μετάθεσὴ τους καὶ ἡ ἀτομικὴ τους προκοπὴ βρίσκεται στὰ ἴδια τους τὰ χέρια χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ παίζουσι ἰδιαιτέρου ὀλοῦ ἢ καταγωγῆ, ἢ μοῖρα ἢ ὁ πλοῦτος. Αὐτὸ θὰ τὸ ἐξασφαλίζει ἡ πολιτεία, παρέχοντας σὲ ὅλους τὶς ἴδιες δυνατοτήτες ἐκκινήσεως καὶ τίς ἴδιες εὐκαιρίας γιὰ τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν τους ἀνάπτυξιν. Ἔτσι μονάχα θὰ μπορεῖ νὰ νοιώσει ὁ καθένας, πῶς ὅσο περισσότερο ἀξίζει σὰν κοινωνικὸς παράγων, τόσο περισσότερο θὰ μπορεῖ νὰ προκόψῃ καὶ σὰν ἄτομον μέσα στὴν κοινωνία.

Καὶ τότε ἡ συνείδησὴ μας θὰ πάψει πιά νὰ εἶναι συνείδησις ἰδιώτου πού ἀνταγωνίζεται τὸν πλαϊνὸ του, ἀγνοώντας τὸ γενικώτερον συμφέρον, ὅπως θὰ πάψει νὰναὶ καὶ συνείδησις ὀργανωμένου συνδικαλιστικὰ μέλους μᾶς τάξεως πού λειτουργεῖ κατ' ἐπιταγὴν καὶ θὰ γίνῃ συνείδησις πολίτου, συνείδησις κοινωνικὴ, συνείδησις πραγματικὰ ἐλεύθερου ἀνθρώπου. Ἀνθρώπου, πού θὰ νοιώθῃ τὸν ἑαυτὸ του λυτρωμένον ἀπὸ τὸν οἰκονομικὸν ζυγὸ τῆς κεφαλαιοκρατικῆς ἐκμεταλλεύσεως, πού θὰ μπορεῖ νὰ ἐκφράξῃ ἐλεύθερα καὶ ἀνεπηρέαστα τὴν πολιτικὴν του βούλησιν, νὰ ἐκδηλώνῃ ἀφοβὰ τὴν σκέψιν καὶ τὴν κρίσιν του καὶ νὰ ρυθμίζει τὴν ζωὴν του, σύμφωνα μὲ κανόνες πού τὴν τήρησὴν τους θὰ τὴν τὴν ἀποδέχεται ὁ ἴδιος σὰν ὄρον τῆς κοινωνικῆς συμβιώσεως μὲ τοὺς συμπολίτες του, γιὰτὶ θὰ ξέροι πῶς οἱ κανόνες αὐτοὶ δὲν θὰ σημαίνουν τίποτε ἄλλο, παρά τὴν ἀπάρνησιν τῶν παθῶν καὶ τὴν ὑποταγὴν στὸν Ἑθνικὸν Νόμον καὶ τὸν ὀρθὸν λόγο.

Ε. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΟΙ

Συνέχεια απ' τὸ προηγούμενο
καὶ τέλος

ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΜΙΑΣ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ ΝΕΩΝ

ΙΟΥΛΙΟΣ 1943

Ἐπειτα πῆρε τὸ λόγο ἡ φοιτήτρια τῆς φιλολο-
γίας : «Αὐτὰ ποὺ λέει ὁ συνάδελφος μοῦ φαίνονται
λογικὰ καὶ ρεαλιστικὰ καὶ τὰ δέχομαι. Θέλω μονά
χα νὰ προσθέσω, ὅτι τὸ καταστατικὸ φαίνεται νὰ
ὑποτιμᾷ πολὺ τὴν εὐγένεια τῆς νέας ἑλληνικῆς γε-
νιάς, ὅταν λέει, ὅτι «ἡ νέα γενιά τῆς Ἑλλάδας μὲ
τὴν τωρινὴ ἔθνικὴ ὑποδούλωση μαθαίνει, ὅτι δὲν
πρέπει νὰ ἀφαιρῆ ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ὅτι τῆς ἀφαί-
ρεσαν». Ἡ νέα ἑλληνικὴ γενιά δὲν περιμένει τὴν
ὑποδούλωση γιὰ νὰ μάθει κάτι ποὺ τὸ ἔχει σιὸ
αἷμα της. Κἀτι ἄλλο νομίζω εἶναι ποὺ μαθαίνει ἡ
νέα ἑλληνικὴ γενιά, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γελαστέι
μὲ κανένα κοσμοσωτήριον κήρυγμα, μὲ καμμιὰ ὑπό-
σχεση, γιὰ καλοπέραση καὶ τὰ παρόμοια, ὅπως γε-
λάστηκαν οἱ Γάλλοι κ' ἔχασαν ὄχι μόνον τὴ λευτε-
ριά τους, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ κόσμου
σ' αὐτούς». Ἐπειτα μιλῆσαν κ' ἄλλοι καὶ σιγὰ σι-
γὰ συμφωνήσαμε ὅλοι, ὅτι οὔτε αὐτὸς ὁ παράγρα-
φος εἶναι καθαρὸς, κ' ἔτσι ὅπως εἶναι δὲν μπο-
ροῦμε νὰ τὸν δεχθοῦμε.

Καὶ διαβάσαμε πᾶρα κάτω : «Ὁ πέμπτος σκοπὸς
τῆς Ε.Π.Ο.Ν. εἶναι ἡ ἀνοικοδόμησις τῆς χώρας μας
ἀπὸ τὰ ἔρειπια τοῦ πολέμου καὶ τῆς ἀξονικῆς κα-
τοχῆς. Ἡ Ε.Π.Ο.Ν. ἔχει αὐτὸν τὸν πέμπτο σκοπὸ
της, διότι ἡ θύελλα τοῦ πολέμου καὶ πρὸ παντὸς
ἡ ἀξονικὴ κατοχὴ θ' ἀφήσει μόνον σωροὺς ἔρειπιων
στὴν κατεστραμμένη Ἑλλάδα. Διότι ἡ νέα γενιά
πρέπει νὰ φιλοδοξῆ νὰ μετατρέψει τὴν Ἑλλάδα
σὲ μιὰ χώρα πρωτοπόρα στὸν πολιτισμὸ, ποὺ μέσα
σ' αὐτὴν νὰ βρῖσκει ἡ νέα γενιά τὴν καλοπέραση
τῆ μόρφωση, τὴ χαρὰ, τὴ λευτεριά, δηλαδὴ φωτει-
νὸ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον. Πρῶτος μίλησε ὁ
σπουδαστὴς τοῦ Πολυτεχνείου. Ν' ἀνοικοδομήσου-
με τὴ χώρα μας, αὐτὸ εἶναι καὶ ἡ δικὴ μας φιλο-
δοξία. Γιὰ νὰ γίνει ὅμως τοῦτο δὲν πρέπει νὰ χωρί-
ζουμε τὴ νέα γενιά ἀπὸ τὴν ἡλικιωμένη καὶ ὄριμη,
γιατὶ ἐκεῖνη θὰ μᾶς δώσει τὴν πείρα, ποὺ δὲν ἔ-
χομε ἑμεῖς. Τὸ παρὸν νὰ μὴν ἀποκοπῆ ἀπὸ τὸ
παρελθόν, γιατί ἀλλιῶς δὲν γίνεται μέλλον. Ὁ φα-
σισμός ἀποκόβει τὸ παρὸν ἀπὸ τὸ παρελθόν, για-
τὶ τὸ παρελθόν τοῦ γίνεται ἀντίβαρο στὴν ἀναίδειά
του. Ἄλλὰ καὶ κάθε ἄλλη δικτατορία ἔχει συμφέρον
νὰ χωρίσει τὴ νέα γενιά ἀπὸ τὴν ὄριμη καὶ ἡλι-
κιωμένη. Στὴν Ἑλλάδα ὅμως ἑμεῖς ποτὲ δὲ θὰ
δεχθοῦμε νὰ γίνει ἓνα τέτοιο πρᾶγμα. Ἐπειτα γιὰ
νὰ ἀνοικοδομήσουμε τὴν Ἑλλάδα πρέπει ν' ἀπο-
δοθεῖ δικαιοσύνη στὴν ρημαγμένη καὶ ματωμένη
Ἑλλάδα. Ἴταλοι, Γερμανοὶ καὶ Βούλγαροι, ποὺ τὴ
ρῆμαξαν, πρέπει νὰ πληρώσουν καὶ νὰ δουλέψουν
οἱ ἴδιοι γιὰ νὰ ξαναγίνει. Γιὰ χρόνια πολλὰ πρέπει
νὰ γίνεται τοῦτο, ἀλλιῶς ἑμεῖς ἐδῶ θὰ προσπαθοῦ-
με νὰ ξαναφτιάξουμε τὰ ρημαγμένα καὶ οἱ ἔνοχοι

θὰ προχωροῦν στὴν ὁργάνωση τῆς ζωῆς τους καὶ
τὴν εὐημερία τους. Ἔτσι οἱ Βούλγαροι ποὺ μόνον
ὄλεθρο ἔφεραν στὴν Ἑλλάδα θὰ κρατήσουν τὸ προ-
βάδισμα ἀπέναντί μας. Πρέπει λοιπὸν νὰ ὑπάρξει
δικαιοσύνη καὶ τὸ καταστατικὸ τῆς Ε.Π.Ο.Ν. δὲ
μιλάει καθόλου γι' αὐτὴν. Ἐχομε μεγάλη φιλοδο-
ξία ν' ἀνοικοδομήσουμε τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὴ ὅμως
δὲν φτάνει. Θέλουμε μηχανές, ἐργοστάσια, σίδερα,
χάλυβα, καράβια, γεφύρια, ποὺ νάρθουν ἔτοιμα ἐδῶ
ἀπὸ τὴν παρουσία τῶν καταχτητῶν, γιατί τὰ δικὰ
μας αὐτοὶ τὰ κατὰστρεψαν. Δὲν εἶναι τοῦτο ἐκδί-
κησις, ἀλλὰ ἀπλὴ δικαιοσύνη. Τὸ καταστατικὸ δὲ
λέει λέξη γι' αὐτὰ καὶ πρὸ παντὸς δὲ μιλάει καθό-
λου γιὰ τὴ Βουλγαρία. Ἡ νέα γενιά ὅμως ἔχει
καθαρίσει μέσα της τὸ ζήτημα τοῦτο. Ταυτόχρονα
ὅμως γνωρίζει καλά, ὅτι γιὰ νὰ ξαναγίνει ἡ Ἑλ-
λάδα, πρέπει ἡ νέα γενιά νὰ δουλέψει ἐντατικά,
πιο πολὺ ἀπὸ κάθε προηγούμενη γενιά. Αὐτὴ εἶναι
ἡ σκληρὴ μοῖρα της καὶ τὴν ἀποδέχεται περήφανα.
Τὰ βράχια καὶ τὰ ἔλη θὰ τὰ κάμει κήπους μὲ τὴν
ἐργασία της. Θὰ χτυπήσει καὶ θὰ ὁργανώσει δη-
μιουργικὰ τὸ ἑλληνικὸ τοπίο γιὰ νὰ τὸ ἀναγκάσει
νὰ καρπίσει καὶ νὰ κρατήσει πρὸ πολλοὺς Ἑλλη-
νες. Ἡ καλοπέραση, ποὺ φέρνει τὸ καταστατικὸ
πρῶτη κατὰ σειρά, ἡ νέα γενιά τὸ ξέρει, αὐτὴ
θὰ ῥθει τελευταία. Πρῶτη θ' ἄρθει ἡ λευτεριά, ὕ-
στερα ἡ ἐντατικὴ ἐργασία καὶ ἡ μόρφωση καὶ ἡ
ἄλλη ἀνύψωση τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τελευταία ἡ
καλοπέραση, ποὺ θὰ εἶναι ἀνάλογη μὲ τὴ λευτε-
ριά, τὴν ἐργασία καὶ τὴν ὕλικὴ δυναμικότητα τοῦ
τόπου μας. Γιὰ νὰ γίνει ἡ Ἑλλάδα πρωτοπόρα στὸν
πολιτισμὸ, ποὺ ζητάει τὸ καταστατικὸ καὶ τὸ πο-
θοῦμε κ' ἑμεῖς, δὲν μπορούμε ν' ἀρχίσουμε ἀπὸ
τὴν καλοπέραση. Τὸ δικὸ μας ἰδανικὸ εἶναι λευτε-
ριά καὶ ἐργασία». Μείναμε ὅλοι σύμφωνοι μ' αὐτὰ
ποὺ εἶπε ὁ σπουδαστὴς τοῦ Πολυτεχνείου, γιατί τὸ
ζήτημα τοῦτο τὸ εἶχαμε συζητήσῃ κ' ἄλλοτε καὶ
ἦταν ὄριμο μέσα μας, ὅπως εἶναι ὄριμο καὶ σὲ
κάθε Ἑλληνα. Ἔτσι τελειώσαμε τὴ συζήτηση γιὰ
τοὺς σκοποὺς τῆς Ε.Π.Ο.Ν.

Πρὶν συζητήσουμε καὶ τὰ μέσα ποὺ προτείνει
γιὰ νὰ πετύχει τοὺς σκοποὺς της, εἶπαμε, ὅταν
ξανασυναντηθοῦμε νὰ συγκεντρώσει ὁ πρόεδρος
ὅλα τὰ σημεῖα ὅπου διαφωνοῦμε μὲ τὸ καταστα-
τικὸ τῆς Ε.Π.Ο.Ν. Τὴν ὄρισμένη ἡμέρα βρεθήκαμε
πάλι ὅλοι μαζί. Πρῶτος μίλησε ὁ πρόεδρος. «Ἀπὸ
τὴ συζήτηση ποὺ ἔχομε κάμει ὡς τώρα, σύντροφοι,
ἔχει πιά καταδειχθεῖ γιὰ μᾶς, ὅτι ἡ Ε.Π.Ο.Ν. ἔχτις
ἀπὸ τὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸ, ἔχει κ' ἄλλους
σκοποὺς, πολιτικοὺς δικούς της. Καὶ κάτω ἀπὸ τὸν
πρῶτο καὶ κύριο σκοπὸ σπέρνει μὲ τρόπο στὴν ψυ-
χὴ τῶν νέων τοὺς ἄλλους της σκοποὺς. Ἄλλὰ καὶ

τὸ ἔθνικὸ ζήτημα φάνηκε καθαρὰ ἀπὸ τῆ συζήτη-
ση, ὅτι τὸ στενεύει πολὺ ἡ Ε.Π.Ο.Ν. Ἔτσι εἶδα-
με, ὅτι περιορίζει τὴν μεταπολεμικὴ Ἑλλάδα στὴν
προπολεμικὴ ἀκραιότητά της καὶ προβάλλει σὰν
«διεκδίκηση» τὴν προπολεμικὴ ἀκραιότητά μας.
Οὔτε γὰρ Βόρειο Ἥπειρο, οὔτε γὰρ Δωδεκάνησα,
οὔτε γὰρ Κύπρο μιλάει, οὔτε γὰρ ἀσφαλέστερα σύνο-
ρα τῆς Ἑλλάδας. Ὁργανώνει τὴ νεολαία ἀντικοι-
νωνικὰ καὶ συγγενεῦει μὲ τὸ φασιστικὸ-χιτλερικὸ
σύστημα, γιατί χωρίζει τὴ νεολαία ἀπὸ τὸ λαϊκὸ
σύνολο. Περιορίζει τὸ ἔθνος καὶ τὴ σημασία του
μονάχα στοὺς σημερινούς του ἀνθρώπους καὶ δὲ
μιλάει γὰρ τὸ κύριο συστατικὸ τοῦ ἔθνους, τὸ πνεῦ-
μα του. Δὲν θέτει καθόλου ζήτημα Βουλγαρίας σὰν
νὰ μὴν ἔσφαξαν οἱ Βούλγαροι 100 χιλιάδες Ἑλ-
ληνες στῆ Μακεδονία καὶ τῆ Θράκη. Τὸ καταστα-
τικὸ σπεύδει ἀπὸ τώρα πού ἔχομε πόλεμο καὶ εἴ-
μαστε ὑπόδουλοι νὰ σπείρει ἄλλες ιδέες. Ἔτσι φά-
νηκε ὅτι ἐκμεταλλεύεται τὴ φιλειρηνικὴ ιδέα τῆ
στιγμῆ πού δὲν ὑπάρχει καμμιά ἐγγύηση ὅτι θὰ ὑ-
πάρξει εἰρήνη δίχως ὅπλα, καὶ τῆ στιγμῆ πού οἱ
ἄλλοι γύρω μας εἶναι πάνοπλοι, ἐνῶ ἡμεῖς δὲν ἔ-
χομε οὔτε μαχαίρια. Ἔρχεται ν' ἀναθρέψει τὴ
νέα γενιά καὶ δὲν ἀναφέρει καθόλου τὴ μεγαλύτε-
ρη πράξη πού ἔκαμε ὁ ἑλληνικὸς λαὸς στὸν πα-
ρόντα πόλεμο, τὴ νίκη στὸ ἀλβανικὸ μέτωπο. Ἔρ-
χεται νὰ χαρίσει στοὺς νέους καὶ τὶς νέες τῶν 18
χρονῶν πολιτικὰ δικαιώματα, πρᾶγμα ἀκριβῶς πού
τὸ κάνει ὁ χιτλερισμὸς καὶ ἔτσι εἰτοιμάζει καινούρ-
γιο φασισμό ἢ καμμιά ἄλλη δικτατορία. Ἀποκό-
βει τὴ νέα γενιά ἀπὸ τὴν παράδοση τοῦ ἔθνους,
γιατὶ πουθενὰ δὲν τὴν ἀναφέρει καὶ σ' αὐτὸ πάλι
συμφωνεῖ μὲ τὸ φασισμό καὶ μὲ τᾶλλα εἶδη δικτα-
τορίας. Κηρύσσει καὶ προστατεύει ἰ μονάχα συμφέ-
ροντα καὶ πουθενὰ δὲν μιλάει γὰρ ὑποχρεώσεις
τῆς νέας γενιᾶς. Φέρνει τὴ θεωρία, ὅτι ἡ εἰρήνη
δὲν ἀσφαλίζεται μὲ ὅπλα, ἐνῶ ἔχει τὸ μεγάλο πα-
ράδειγμα τῆς Ρωσίας πού βρέθηκε πάνοπλη καὶ
κράτησε τὴ λευτεριά της καὶ τὸ ἀντίθετο τῆς Γαλ-
λίας, πού χωρὶς ὅπλα δουλώθηκε. Ἐχτὸς ἀν θέλει
καμμιά εἰρήνη δουλείας. Παραγνώριζει ὅτι οἱ πό-
λεμοι γίνονται ἀπὸ τὰ συμφέροντα τῶν λαῶν καὶ
ὅτι αὐτὰ κυρίως ρυθμίζουν καὶ τὴν εἰρήνη. Μιλάει
ἀόριστα καὶ κατὰ κόρον γὰρ αὐτοδιάθεση τῶν λα-
ῶν καὶ τῶν νεολαῶν καὶ γὰρ ἀδελφικὴ συνεργασία
καὶ λησμονεῖ ὅτι καὶ μὲ τὴν αὐτοδιάθεση, ἀν δὲν
ὑπάρχει ἠθικὸς φραγμὸς ἢ καὶ ἠλικιὸς, πάλι ὁ πῶ-
δυνατὸς θὰ σπρώξει τὸν ἀδύνατο καὶ θὰ τὸν ῥί-
ξει στὴ θάλασσα, ἢ θὰ τὸν ὑποδουλώσει. Ὑποτι-
μίζει τὴν εὐγένεια καὶ τὴ νομοσύνη τῆς νέας ἑλ-
ληνικῆς γενιᾶς. Τέλος μιλάει γὰρ ἀνοικοδόμησι με-
ταπολεμικῆ τῆς Ἑλλάδας καὶ δὲ ζητάει τ' ἀπαραί-
τητα μέσα ἀπ' ἐκείνους πού τὴν κατέστρεψαν καὶ
τὴν ἐρήμωσαν, δηλαδὴ τοὺς καταχτητές. Αὐτὰ εἶναι
τὰ «ιδανικά» πού ἔρχεται ἡ Ε.Π.Ο.Ν. νὰ δώσει.
«Δίνουμε, λέει τὸ καταστατικὸ παρακάτω, στὴ νέα
γενιά τὰ ὠραιότερα ἰδανικά. Αὐτὴ εἶναι, σύντρο-
φοι, ἡ «προοδευτικὴ πνευματικὴ τροφὴ πού φέρνει
στὴ νέα γενιά».

Συμφωνήσαμε ὅλοι μὲ τὴν περίληψη τούτη καὶ
ὁ πρόεδρος συνέχισε τὸ διάβασμα τοῦ καταστατικοῦ.
Τὰ μέσα πού προτείνει ἡ Ε.Π.Ο.Ν. γὰρ νὰ πραγ-
ματοποιηθοῦν οἱ σκοποὶ της εἶναι τὰ ἑξῆς: α) ὁ
καθημερινὸς ἀδιάκοπος ἀγὼνας τῆς νέας γενιᾶς,
β) ἡ ὁργάνωση νέων καὶ κοριτσιῶν ἀνεξάρτητα ἀπὸ
τὶς ἰδιαιτέρες πεποιθήσεις τους, πολιτικὲς θρησκευ-
τικὲς κ.λ.π., γ) ἡ ἔντυξη καὶ προπολεμικὴ προπαγάν-
δα τῶν σκοπῶν τῆς Ε.Π.Ο.Ν., δ) ἡ ἀνάπτυξη τῆς
πρωτοβουλίας καὶ ὁργανωμένης δραστηριότητος τῆς
νέας γενιᾶς, ε) ἡ ὁργάνωση καὶ καθοδήγηση τῶν
ἐκπολιτιστικῶν ὁργανώσεων τῆς νέας γενιᾶς καὶ στ)
ἡ συνεργασία μ' ὅλα τὰ κόμματα καὶ ἄλλες λαϊκῆς
ἢ ἐπιστημονικῆς ὁργανώσεις πού συμφωνοῦν κα-
υπερασπίζονται τὸ πρόγραμμα τῆς Ε.Π.Ο.Ν.» Κι
ἐδῶ κοιτάξαμε νὰ χωρίσουμε τὰ ζητήματα καὶ νὰ
τὰ συζητήσουμε ἕνα ἕνα. Πρώτῃ μίληση ἡ φοιτήτρια
τῆς φιλολογίας. «Ὅσο γὰρ τὸ πρῶτο μέσο πού προ-
τείνει ἡ Ε.Π.Ο.Ν. δὲν θὰ μιλήσω, γιατί εἶναι ἂ πὸ
μόνο του φανερό. Τὸ δεύτερο ὅμως μέσο, ἡ ὁργά-
νωση τῶν νέων καὶ κοριτσιῶν ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς
ἰδιαιτέρες πολιτικὲς τους πεποιθήσεις νομίζω ὅτι
μπήκε ἐδῶ γὰρ νὰ μᾶς ξεγελάσει, γιατί ἀπ' ὅσα
εἶδαμε πάρα πάνω ἡ Ε.Π.Ο.Ν. ἔχει ὠρισμένους δι-
κοὺς της πολιτικὸς σκοπούς. Οἱ πολιτικοὶ της σκο-
ποὶ εἶναι οἱ ἑξῆς: θέλει τὴν μεταπολεμικὴ Ἑλλά-
δα στὰ ὄρια τῆς προπολεμικῆς, τὴν θέλει ἀοπλη
σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχή, ἀν θέλεις εἰρήνη μὴν πα-
ρασκευάζεσαι γὰρ πόλεμο, θέλει ξεχωριστὴ ἀντικοι-
νωνικὴ ὁργάνωση τῆς νέας γενιᾶς, ὁργάνωση πού
συγγενεῦει μὲ τὸ φασισμό καὶ τ' ἄλλα εἶδη δικτα-
τορίας, χωρίζει τὸ λαϊκὸ σύνολο καὶ τὸ ἔθνος σὲ
ὁμάδες μὲ ξεχωριστὰ συμφέροντα, ἀποσιωπᾷ τὴ βουλ-
γαρικὴ θηριωδία στῆ Μακεδονία καὶ Θράκη καὶ τὰ
100 χιλιάδες θύματά της, ἔρχεται νὰ χαρίσει στοὺς
νέους καὶ νέες τῶν 18 χρονῶν ἴσα πολιτικὰ δικαιώ-
ματα, ἀποκόβει τὴ νέα γενιά ἀπὸ τὴν παράδοση τοῦ
ἔθνους, γὰρ τὴν αὐριανὴ ἀνοικοδόμησι τῆς Ἑλλά-
δας δὲ ζητάει νὰ λάβει ἡ Ἑλλάδα δικαιοσύνη ἀπὸ
τοὺς ἐνόχους τῆς καταστροφῆς. Ὅλα αὐτὰ δὲν εἶ-
ναι πολιτικὴ καὶ μάλιστα κακὴ γὰρ τὴν Ἑλλάδα;
Πῶς λοιπὸν θὰ ὁργανώσει ἡμεῖς τὶς νέες καὶ τοὺς
νέους ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς πολιτικὲς μας πεποιθή-
σεις, ἀφοῦ μ' αὐτὰ ἐδῶ ὅλα ἔρχεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ
νὰ μᾶς βαφτίσει στὴ δική της πολιτικὴ πίστη, πού ἐγὼ
τὴν αἰσθάνομαι ἐπικίνδυνη γὰρ τὴν τύχη τοῦ λαοῦ
μας; Δὲν θὰ πιστέψω ποτέ, ὅτι τὸ ἑλληνικὸ γένος τὸ
κατατρέχουν τόσοι ἐχθροί. Ὅτι ὅμως ἡ Ε.Π.Ο.Ν.
εἶναι ὁργάνωση μὲ πολιτικὸς σκοπούς φαίνεται
καὶ ἀπ' ὅτι λέει πάρα κάτω τὸ καταστατικὸ: «ἡ
δημιουργικὴ ἀφομοίωση τοῦ καταστατικοῦ ἀπὸ καθέ-
μῶς ἀποτελεῖ τὸ ἐλάχιστο ὄριο πολιτικῶν καὶ
ὁργανικῶν γνώσεων, πού πρέπει νάχει κάθε μα-
χητῆς τῆς Ε.Π.Ο.Ν.» Ὅχι, φίλοι μου, ἡ Ε.Π.Ο.Ν.
δὲν ἔχει τὰ χαρτιά της ἀνοικτὰ καὶ πρέπει τώρα
ἡμεῖς ἐδῶ ἕνα-ἕνα νὰ τὰ ἀνοίξουμε. Πολιτικὴ δὲν
εἶναι ἡ τέχνη ν' ἀπατάς, ἀλλὰ ἡ τέχνη νὰ δημι-
ουργεῖς, ἔτσι διάβασα κάποτε. Τρίτο μέσο γὰρ τοὺς
σκοπούς της προτείνει ἡ Ε.Π.Ο.Ν. «τὴν ἔντυξη

και προφορική προπαγάνδα». Όμως εμείς πρέπει να μάθουμε να χωρίζουμε το καλό από το κακό, την προπαγάνδα από τη διαφώτιση. Η διαφώτιση έχει καθαρό από πριν το σκοπό της, ενώ η προπαγάνδα γίνεται με άνομολόγητο σκοπό, είναι άπαρχής και ύποπτο. Για μένα, φίλοι, η προπαγάνδα είναι το αισχρότερο μέσο στα χέρια των σημερινών καθεστώτων της βίας. Κι' αν πρέπει να εκλείψει και μαζί με τη βία, τουτό πρέπει να είναι η προπαγάνδα. Η προπαγάνδα με την πλημμυρίδα της θάφτει την ελευθερία και την κρίση μέσα στη νέα γενιά και της κολακεύει τις αδυναμίες. Η προπαγάνδα είναι δολερή, και τη δολεροσύνη αυτήν τη νοιώθουμε και εδώ μέσα στο καταστατικό, όπου τόσα πράγματα συγκαλύπτονται που εμείς τώρα κουραζόμαστε να να ξεσκεπάσουμε για να διαφωτίσουμε ο ένας τον άλλον και να μείνουμε ελεύθεροι άνθρωποι. Τέταρτο μέσο είναι, λέει το καταστατικό, η ανάπτυξη της πρωτοβουλίας και της οργανωμένης δραστηριότητας της νέας γενιάς. Όμως την πρωτοβουλία της ή νέα γενιά δεν μπορεί να την αναπτύξει, όταν την φανατίζουμε και την αποπνίγουμε με την προπαγάνδα μας, όταν της υποβάλλουμε σκοπούς αντίθετους με το γενικό, λαϊκό συμφέρον, όταν ακολουθούμε το χιτλερικό σχήμα, όπως κάνει το καταστατικό που ζητάει να μας υποτάξει στο ζυγό της ομοιομορφίας, κάνοντάς μας ένεργούμενα κάποιου άνομολόγητου δεσποτισμού. 'Ακούω κι' εσάς, φίλοι, τον άφορο και μονότονο γδοῦπο αυτής της τυφλής ομοιομορφίας. Η πρωτοβουλία και οργανωμένη δραστηριότητα βασίζονται στην ελευθερία του ανθρώπου και τον σεβασμό της γνώμης του άλλου και όχι στην πολτοποίηση και μαζοποίηση που φέρνει ο φασισμός και άλλα είδη διχτατορίας επάνω στα σώματα και τα πνεύματα των ανθρώπων. Για τουτό, το μέσο αυτό που μας προτείνουν, δεν έχει τη θέση του εδώ και μπήκε μονάχα για να συγχύσει τους νέους και για να ικανοποιήσει με λόγια τη βαθύτερη εκτίμηση που έχει ο Έλληνας στην άτομική πρωτοβουλία. Πέμπτο μέσο για τους σκοπούς της βάζει η Ε.Π.Ο.Ν. «την οργάνωση και καθοδήγηση των εκπολιτιστικών οργανώσεων της νέας γενιάς». Αυτό σημαίνει, ύστερα απ' όσα φέραμε με τη συζήτηση στο φώς, ότι οι οργανώσεις αυτές θα πάψουν να είναι εκπολιτιστικές και θα γίνουν πολιτικά ύποκαταστήματα της Ε. Π. Ο. Ν. για να κυκλοφορήσει εκείνη μέσα τους σκοπούς της. Και είδαμε ότι όλοι οι σκοποί της, έχτος από τον άπελευθερωτικό, είναι αντίθετοι προς το λαϊκό και εθνικό συμφέρον. Για τελευταίο μέσο της θέτει η Ε.Π.Ο.Ν. «τη συνεργασία με όλα τα κόμματα και τις άλλες λαϊκές ή επιστημονικές οργανώσεις, που συμφωνούν και υπερασπίζονται το πρόγραμμά της». Σύμφωνα με όσα είπαμε πριν, αυτό σημαίνει, ότι τ' άλλα κόμματα, οργανώσεις και επιστημονικά σωματεία, αφού δεν μπορεί να καταργηθούν, πρέπει να γίνουν όργανα της Ε. Π. Ο. Ν. Και το συμπέρασμα, σύντροφοι, έρχεται τώρα μόνο του : όλα

ταῦτα μπήκαν εδώ ως ακατάλληλος διάκοσμος, γιατί κανένα δε στέκει. Για τουτό εγώ δεν μπορώ να είμαι πια μέλος της Ε. Π. Ο. Ν.» Με το ίδιο πνεῦμα μίλησαν και οι άλλοι.

Ο Πρόεδρος διάβασε τις τελευταίες λέξεις του καταστατικού. «Οι νέοι και νέες, που μπαίνουν στις γραμμές της Ε. Π. Ο. Ν. δεν έχουν μονάχα δικαιώματα, αλλά και υποχρεώσεις. Οι πιο βασικές υποχρεώσεις κάθε μέλους της Ε. Π. Ο. Ν. είναι να δουλεύει στο μέτρο που μπορεί για την εκπλήρωση των καθηκόντων που απορρέουν από τους σκοπούς της Ε. Π. Ο. Ν. Να διαφυλάττει τα μυστικά της, να την υπερασπίζεται από τους εχθρούς της». Πήρε τον λόγο ο σπουδαστής του Πολυτεχνείου. «Το καταστατικό μέχρι εδώ δεν έκαμε καθόλου λόγο για υποχρεώσεις και καθήκοντα. Τώρα έρχεται να μιλήσει για αυτά. Όμως καθώς βλέπουμε τα κράτησε η Ε. Π. Ο. Ν. αποκλειστικά για λογαριασμό της. Τα καθήκοντά μας που τα παρουσίασαμε πριν πολύ καθαρά είναι μεγάλα και σκληρά. Έδώ έφερα η Ε. Π. Ο. Ν. έρχεται να μας φανατίσει επάνω σε σκοπούς ειδικούς, όχι καθολικούς και εθνικούς. Επίσης έχει και μυστικά. Ένώ εμείς δεχόμαστε μονάχα τα μυστικά του Έθνους. Μυστικά που έρχονται να καταργήσουν την αυτεξουσιότητά μας δεν έχουνε θέση μέσα μας. Για τουτό νομίζω, φίλοι, ότι είναι καιρός να γίνουμε πάλι ελεύθεροι, όπως είμασταν πριν πάμε να καταταχθούμε την Ε. Π. Ο. Ν. Έγώ όμολογώ ότι χόρτασα από οργάνωση και συνωμοσία και νοιώθω την ανάγκη να φωνάξω δυνατά «κάτω τα χέρια από τη νέα γενιά», σ' αυτούς που τόσο δολερά έρχονται να την τυλίξουν. Θέλουμε να βλέπουμε γυμνή την αλήθεια, χωρίς φανατισμό και συνωμοτικά μυστικά, χωρίς να μπαίνουμε στη μηχανή της προπαγάνδας και να μας αλέθει την ψυχή και το μυαλό. Ο πόθος μας είναι να σταθούμε ελεύθεροι στη ζωή δίχως τυφλοσύνη, που θα μας ρίξει ίσως στο στόμα κανενός δράκου ξένου ή θα μας αναγκάσει να βαστάξουμε δουλικά τα κράσπεδα της τυραννικής του πορφύρας.

Μέσα στο σκοτάδι που σκεπάζει την πατρίδα μας βλέπουμε κατακάθαρο να λάμπει το φώς της ψυχής εκείνων που πολέμησαν κι' έπεσαν στο άλβανικό μέτωπο, κι' όλων εκείνων που ύψωσαν το άναστημά τους απέναντι στη βία και την κτηνωδία του κατακτητή. Και το φώς αυτό όδηγει την ψυχή μας. Μερικοί όμως φαίνονται, πως διάλεξαν το σκοτάδι της δουλείας για να δουλέψουν κάποια άνελεύθερη πολιτική σκοπιμότητα, και να μας ρίξουν σ' άλλη δουλεία. Πήραν την κατοχή, μού φαίνεται, για προπέτασμα για να μας παρασύρουν, και μας ψιθυρίζουν : έλατε να γίνουμε αδέρφια, και την ίδια ώρα δοκιμάζουν να μας τυλίξουν με τα νήματα άνομολόγητης προπαγάνδας. Η ελληνική νεολαία όμως έχει τη νοημοσύνη της και νοιώθει τα έργα του σκότους. Αίσθανομαι, σύντροφοι, άληθινή ντροπή που άνοιξα την ψυχή μου να μού την κατηχήσουν σ' αυτούς τους σκοπούς. Νοιώθω

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

Την Κυβέρνηση Κανελλόπουλου την έκρινε κιάλας ο Λαός. Το 'Εθνικό 'Ενωτικό Κόμμα πρόσφερε στον τόπο σε στιγμές αληθινά κρίσιμες, τι όλοι οι άλλοι ή δὲ μπόρεσαν ή δὲ θέλησαν νὰ προσφέρουν.

Ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος, σὰ χαρακτηριστικός εκπρόσωπος καὶ φορέας τῶν ἰδανικῶν τῆς νέας γενιᾶς στὸ σύντομο χρονικὸ διάστημα τῆς πρωθυπουργίας του ἔδωσε τὴν εὐκαιρία σ' ὄλους τοὺς Ἕλληνες νὰ ἐκτιμήσουν τί ἀξίζει καὶ τί μπορεί νὰ κάμει ἡ καινούργια πολιτικὴ μας ἡγεσία. Ἡ ἔθνικὴ ὑπόθεση, ἡ Δημοκρατία καὶ τὰ λαϊκὰ αἰτήματα ἤταν τὰ μόνυ προβλήματα ποὺ ἀπασχολήσανε τὴν Κυβέρνηση Κανελλόπουλου.

Τὰ λόγια ποὺ εἶπε, ἀπευθυνόμενος στοὺς Ἕλληνες καὶ ξένους δημοσιογράφους, γιὰ τὸν Κανελλόπουλο, ὁ Ὑφυπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῆς πραγματικῆς φιλίας καὶ συμμάχου τῆς Ἑλλάδας ὁ κ. Μὰκ Νήλ, ἀποτελοῦν τὴ βεβαιότερη ἀναγνώριση γιὰ τὸ ἔργο του.

Ὁ κ. Μὰκ Νήλ εἶπε: «Κανείς δὲ θάδειχνε περισσότερο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ λιγώτερο γιὰ τὸν ἑαυτὸ του ἀπ' ὅ,τι ἔδειξε ὁ κ. Κανελλόπουλος σ' ὀλόκληρη τὴ διάρκεια τῶν πολιτικῶν συζητήσεων τῆς ἡμέρας αὐτῆς. Ἀνήκει—πρόσθεσε—στοὺς περισσότερο ἀξιότιμους ἐμπιστοσύνης ἄνδρες ποὺ ἔχω γνωρίσει».

Βόρειος Ἡπειρος

Δὲ θὰ συζητήσουμε γιὰ τὴ Βόρ. Ἡπειρο. Δὲν θὰ παζαρέψουμε μὲ κανέναν ὅ,τι ἀνήκει στὴν Ἑλληνικὴ πατρίδα. Κι' ἡ Βόρειος Ἡπειρος εἶναι Ἑλλάδα..

Εἶναι ἀπαράδεκτο ὅμως στὴ συνείδηση καθὲς ἐλεύθερου ἀνθρώπου νὰ δικαιώνονται μαζί μὲ τὰ ἐγκλή-

σὰν νὰ ἔρπει γύρω μου μέσα στὸ σκοτάδι τῆς κατοχῆς ἕνα δολερὸ πνεῦμα. Μὲ τὴν ὁμοιόμορφη δουλοπροσύνη ποὺ λέγεται δόγμα πᾶνε νὰ μᾶς τυλίξουν καὶ νὰ γίνουμε ἐνεργούμενα κατὰ τὸ γδοῦπο καὶ τὸ δεσποτισμὸ τῆς μάζας. Ὅμως ἡ νέα ἑλληνικὴ γενιά ἔχει μπροστά της ἄλλο ὄραμα, τὴν αὐριανὴ Ἑλλάδα, ἐλεύθερη καὶ δυνατὴ, αὐτὴν βλέπει νᾶρχεται καὶ νὰ φέρνει καινούργια, δευτέρα παρουσία στὴ ζωὴ μας, καινούργια πραγματικότητα, ὅπου ὁ χῶρος νὰ μὴν εἶναι πολυτέλεια καὶ ὅπου τὰ ὕλικά ἀγαθὰ νὰ μὴν εἶναι προνόμιο κανενός, ἀλλὰ καρποὶ καὶ δικαίωμα τῶν χειρῶν».

Ὑστερα μιλῆσανε ὅλοι, μὲ τὸν τρόπο του ὁ καθένας. Ἀπόφαση ὅμως εἴπαμε νὰ μὴ λάβουμε ἀκόμα. Ὅταν ξαναμαζευτήκαμε, εἴπαμε πάλι ὅλοι τὴ γνώμη μας. Καὶ ὁμόφωνα ἀποφασίσαμε νὰ φύγουμε ἀπὸ τὴν Ε.Π.Ο.Ν., νὰ γίνουμε ἐλεύθεροι καὶ νὰ δουλεύουμε μὲ τὴ συντροφιά μας γιὰ τὴ λευτεριά καὶ τὸ καλὸ τῆς πατρίδας. Ἀρχίσαμε νὰ διαφωτίζουμε κι' ἄλλους. Δύο ἀπὸ μᾶς πῆγαν στὸ βουνό, οἱ ἄλλοι ἀπ' ἐδῶ ἐργαζόμεστε νὰ τοὺς βοηθήσουμε. Ἐλεύθεροι τώρα δουλεύουμε γιὰ τὴ μεγάλη ὥρα παῦ ἔρχεται. Καὶ εἴμαστε ἔτοιμοι νὰ συνεχίσουμε τὸν ἀγῶνα γιὰ τὰ ἰδανικά μας καὶ ὅταν ὁ τόπος θὰ εἶναι ἐλεύθερος.

ματὰ τοὺς οἱ βρυκόλακες τοῦ Φασισμοῦ, οἱ ὑπῆρέτες τοῦ Χίτλερ, οἱ ἔχθροὶ τοῦ Συμμαχικοῦ ἀγῶνα καὶ τῶν Δημοκρατιῶν,

Γιαυτὸ κι' ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς αἰσθάνθηκε μειωμένος μετὰ τὴν τελευταία εἶδηση γιὰ τὴν ἐπικείμενη ἀναγνώριση τοῦ Φασίστα τῶν Τυράνων.

Τὰ ἀδέλφια μας τῆς Βορ. Ἡπείρου δὲν εἶναι οὔτε τίμιο οὔτε δικαιολογημένο—δικαιολογημένο ἀπὸ καμμιὰ σκοπιμότητα—νὰ ζοῦν σκλάβοι ἀκόμα καὶ νὰ στενάζουν στὰ «Χαϊδάρια» τοῦ Λήσταρχου δολοφῶνου Χότζα.

Ἡ Ἑλλάδα ζητᾶει Δικαιοσύνη. Κι' οἱ Σύμμαχοι ποὺ θυσιάστηκαν γιὰ τὴ δικαιοσύνη ἀνάμεσα στοὺς Λαοὺς δὲν μποροῦν παρὰ νὰ τῆς τὴν δώσουν.

Παρφομαρισμένοι Ἀριστεροὶ

Κάθε καλῆς πίστες παρατηρητῆς θὰ πρέπει νὰ θαυμάσει τὸ Κ.Κ.Ε. γιὰ τὴ συνέπεια ἀνάμεσα στοὺς σκοπούς του, στὰ μέσα, καὶ στὶς πράξεις του.

Ἐσφάξε τὸ Δεκέμβρη τὸ Κ. Κ. γιὰ τῆς δικῆς του προμελετημένους ἐπιδιώξεις.

Ἐφτίασε τὸ Ε.Α.Μ. γιὰ νὰ φτάσει στὸ Δεκέμβρη κι' ἀπ' τὸ Δεκέμβρη στὴ δικτατορία του.

Θέλησε ὀρισμένα μεταφορικὰ ζῶα γιὰ τὴ μεταφορὰ τοῦ ἀντιλαϊκοῦ ἐξοπλισμοῦ του καὶ τὰ βρῆκε.

Ἡ Ε.Λ.Δ. «κοντολογῆς» ἀνήκει στὸ «μεταγωγικὸ» τοῦ ΚΚΕ. Τὸ Πρωτοπόρο Κόμμα στὸν ἐαμικὸ ἀγῶνα ποὺ τὸ τράβαγε σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἀντίστασης ὁ Βε. λουχιώτης ἀπ' τὴ μύτη τὸ τραβᾶει τώρα πούγινε «τὸ πρωτοπόρο κόμμα γιὰ τὴ διάσπαση τοῦ Συνασπισμοῦ τῶν Κομμάτων τοῦ Ε.Α.Μ., τὸ Π.Γ. τοῦ ΚΚΕ ἀπὸ τ' αὐτὶ.

Μιὰ ἀπ' τῆς τελευταῖες Κυριακῆς τοῦ Νοέμβρη στὸ θέατρο «Κεντρικὸ» ὁ κ. Τσιριμῶκος μίλησε μπροστὰ στὴν Ε.Λ.Δ. 800—1000 ὁπαδοί του ποὺ πρὶν λίγον καιρὸ βλέπανε τὸν ἴδιο τὸ Γραμματέα τοὺς νὰ ἐκτοξεύει ἐνᾶντι κατὰ τὸ ΚΚΕ τὴν κατηγορία τοῦ «Ξενοκίνητου»—δηλ. τοῦ πεμπτοφαλαγγίτη—γιουρτάσανε μαζί μὲ τοὺς Κομμουνιστῆς—τοὺς «Ξενοκίνητους»—τὰ τέσσερα χρόνια τῆς ἐφημερίδας τοὺς. Κάθε λέξη τὸ κ. Τσιριμῶκου λές καὶ πέρναγε ἀπὸ τὴ λογοκρισία τῶν ματιῶν τῆς ἀντιπροσωπείας τῶν «Ξενοκίνητων». Οἱ μὲ Κολωνακιώτικη περιβολὴ καὶ μπουρζουαδίστικα φερσίματα 800 παρφομαρισμένοι ἄριστεροὶ τῆς Ε.Λ.Δ. θερίψανε μετὰ τὸ λόγο τοῦ Γραμματέα τοὺς κι' ὀρκιστήκανε γιὰ καινούργιους ἀγῶνες.

Οἱ Ἐλδίτες εἶναι οἱ ἀνθρώποι ποὺ νιώσανε ἕνα πρᾶμα: ὅτι ἡ ἐποχὴ μας εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ Σοσιαλισμοῦ, τοῦ Δημοκρατικοῦ Σοσιαλισμοῦ.

Δὲν καταλάβανε ὅμως ἕνα ἄλλο: ὅτι ὁ ἀγῶνας γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ καὶ τὴ Δημοκρατία θέλει ἀνθρώπους μὲ γροθιά, μὲ τόλμη, ὅτι θέλει ἀνθρώπους ἐλεύθερους κι' ἀδέσμευτους, ὅτι θέλει ἀνθρώπους ποὺ νὰ πιστεύουν καὶ νὰ θυσιάζονται γιὰ τὰ ἰδανικά τοῦ λαοῦ.

Οἱ Ἐλδίτες ὅμως τὸ «μεταγωγικὸ» τοῦ ΚΚΕ μὲ τοὺς ταρτουφισμοὺς τοὺς καὶ τῆς ἀσυνέπειες σὲ κάθε πράξη τοὺς τὸ λιγώτερο προδίδουν τὸ Σοσιαλισμὸ καὶ τὴ Δημοκρατία. Γιαυτὸ ὅσοι Ἐλδίτες πιστεῖσαν στὸ Λαὸ καὶ θέλησαν νὰ ἀγωνιστοῦν γιὰ χατήρι του βρεθῆκανε ἀπ' τὴν ὥρα ποὺ πρεπεζοτὸ πλευρὸ του.

Οἱ ἄλλοι οἱ Ταρτουφιοὶ τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κοινωνικῆς Δικαιοσύνης προτιμήσανε νὰ γίνονυ γιὰ γιὰ στὰ χέρια τοῦ κόκκινου ἀφέντη τοὺς.

«Πνευματικὰ» φύλλα

Ὁ «Βιβλιόφιλος» συνεργάτης μας στὸ προηγούμενο τεῦχος μας σὲ ἄρθρο του μὲ τίτλο «Ἠθικῆς Ἀπορίες»

άφισε να «ξεχειλίσει» δηλ του ή πίκρα ποδναι και πίκρα και παράπονο όλόκληρης τής φυλής γιατί άκριβώς ό ποιητής του «'Αλαφροσκοιωτου»—ό «τσανακογλύφτης», ό «πουλημένος», ό «Τυρταίος των Γερμανοσοοιάδων» κατά τους κομμουνιστές—τάχτηκε με την αντίδραση κι' όχι με τό Λαό.

Τά «'Ελευθέρα Γράμματα» που μπερδεύουν φαίνεται—κατά παραγγελίαν—ποιός είναι ό Λαός και ποιοι οι έχθροί του, μάς πληροφορούν ότι στον καιρό τής 4ης Αύγουστου δέν είχαν μπει «τά ζητήματα και τόσο ξεκάθαρα». Ίσως νάχουν δίκιο, άπ' τή μεριά των «πνευματικών» πατρώνων τους. Για τούς ελευθερούς άνθρώπους όμως που αντίταχτήκανε στο καθεστώς του Μανιαδάκη και του Νικολούδη τά ζητήματα είχαν μπει «ξεκάθαρα»: «Η με τή Διχτατορία ή με τό Λαό. Και σταθήκανε κοντά στο Λαό. Για όσους όμως σταθήκανε κοντά στο «ρετσινόλαδο» είναι έπόμενο σήμερα ή 4η Αύγουστου να μήν άποτελεί σημάδι μελανό στην Νεοελληνική Ιστορία.

Μάς μαθαίνει όμως και κάτι άλλο τό «πνευματικό όργανο του Νεοφασισμού: «Τό να όλόκληρωθείς κάποτε στην προσπάθειά σου είναι τίτλος τιμής». 'Αναμφίβητητα. Τά «'Ελευθέρα γράμματα», φαίνεται όμως ότι βρίσκουν αυτή τή μέθοδο άποτελεσματικώτερη για να κρατάνε τό ήθικό των κομματικών τους φίλων και παλίων ύμνητων τής 4ης Αύγουστου, που σιγά—σιγά ξεσκεπάζονται.

Γιατί κι' ό Μουσολίνι, άν Ισχύσει ή συνταγή του περιοδικού αυτού, άρχισε να «όλοκληρώνεται» στις προσπάθειές του άπ' τή στιγμή που είπε «Φασιστική Δημοκρατία». Και κατ' αυτό τον τρόπο κι' ό Γκαϊμπελς κάποτε θάρχότανε με τό μέρος του Λαού, κι' ό Νικολούδης θάχει τό δικαίωμα σε μερικά χρόνια—άν τά συμφέροντά του τό επιβάλλουν—να άρθρογραφεί κατά τής λογοκρισίας και να υπεραμύνεται τής ελευθερίας του Λόγου και τής Σκέψης.

Για τον Κανελλόπουλο όμως Ισχύει μιá άλλη «συνταγή» κατά τά «'Ελ. Γράμματα»: Οι άγώνες του μέσα στα 10 τελευταία χρόνια για τή Δημοκρατία, τό κοινωνικό ξεσκάθωμα, και τή έθνική μας άποκατάσταση «είναι ύπαναχωρήσεις».

Ό «'Εμπνευστής και καθοδηγητής του περιοδικού» μας—άκοοστε νέοι και νέες—«ύπαναχωρεί» γιατί άκριβώς δέν έγκατάλειψε ούτε για μιá στιγμή τήν κρίσιμη έπαλη του άγώνα για τή Δημοκρατία και τήν 'Ελλάδα.

Έμεις οι νέοι είμαστε καταύποχρεωμένοι για τή διαπαιδαγώγηση αυτή που μάς κάνουν τά περιοδικά του Κ.Κ.Ε.

Προκλήσεις από φασίστες

Τά Κομμουνιστικά έντυπα πανηγυρίζουν τό «Μεγάλο Δεκέμβρη». Και «Κοντολογής, Δεκέμβρης θά πει 'Ελλάδα ελευθερη και ανεξάρτητη, Λαϊκή Δημοκρατία, χορτάτο Λαό, Κράτος γερό, άνύψωση του ύλικού και πνευματικού πολιτισμού που άνοίγει τό δρόμο για τό Σοσιαλισμό, τήν τελική λύτρωση του Λαού από τά δεσμά τής έκμετάλλευσης» γράφει ή διακήρυξη του Κ.Κ.Ε. που δημοσιεύτηκε στο «Ριζοσπάστη» στις 25/11.

Τούτος όμως ό Λαός, οι σκλαβωμένοι Λαοι τής Εύρώπης, λίγο πριν, με σφιγμένες τις γροθιές και τά δόντια δεχόσαντε κι' άπ' τον Γκαϊμπελς ταχτικά τέτοιου είδους προκλήσεις. Τά τέρατα του Ναζισμού με τά Κρεματόρια τους, τά 'Αουσβιτε, τά Νταχάου, τά Καϊτάρια, τά Δίστομα, τά Δοξάτα, είχαν τό θράσος και μίλαγαν για τήν προάσπιση του Εύρωπαϊκού πολιτισμού και του Χριστιανισμού, για τις 'Ελευθερίες των Λαών τής Εύρώπης. Μίλαγε ό Γκαϊμπελς άπ' τό «Ντάς Ράιχ» για τούς κινδύνους που άπειλούσαν τον Κόσμο, για τούς βάρβαρους τής Μόσχας και του Λονδίνου.

Έδω οι χτηνάνθρωποι τής Κομ. Γκεστάπο φοβούνται μήν τούς «λερώσουμε» με τήν κριτική μας τό «με-

γαλειό» του Δεκέμβρη τους, που σημαίνει «Λαϊκή Δημοκρατία, άνύψωση του πνευματικού πολιτισμού».

Δέν είναι όμως τόσο αξιόλογο να κρίνει κανένας τό ότι γράφουν στο 'Ελληνόφωνό τους «Ντάς Ράιχ» οι ντόπιοι Γκαϊμπελς του ΚΚΕ,

Όπως ό Λαβάλ, ό Κουζιλγκ ή ό Λάμπου με τό σκυλολόι τους στις τελευταίες τους στιγμές μπροστά στη Δικαιοσύνη ποζάρανε σα μεγάλοι πατριώτες κι' ύπερασπιστές του αντιφασιστικού άγώνα των Λαών που προδώσανε και τυραννήσανε, έτοι κι' οι 'Ελληνες Κράμερ του Περιστεριού και των Κρώρων με τά τελευταία τους ξεφωνητά θέλουν να παρυσιαστούν μπροστά στο Λαό και στην κοινή γνώμη όχι μονάχα σαν όθωοι ή μετανιωμένοι αλλά και σα λυτρωτές, σα λευτερωτές, σα σωτήρες. Ό Δημοκρατικός Λαός τής 'Ελλάδας, όμως, που τό Δεκέμβρη κέρδισε πρώτος τήν πρώτη Δημοκρατική νίκη για λογαριασμό όλόκληρης τής ανθρωπότητας τσακίζοντας νέο είδος άπολυταρχικού Δεσποτισμού, τον κόκκινο όλόκληρωτισμό, τή διχτατορία του ΚΚ, σημάδεψε αλάθητα τους Νεοφασίστες φονιάδες του. Με τις θυσίες του ό Λαός μας τό Δεκέμβρη του 44 έδωσε τό σύνθημα τής αντίπείσης σ' όλους τους έλευθερούς του κόσμου για τή διασφάλιση τής Δημοκρατίας για τήν όλόκληρωση τής μεγάλης αντιφασιστικής νίκης.

Πανεπιστήμια ή Ζουγκλες ;

Τά Πανεπιστήμια μεταβληθήκανε σε πολεμικά μέτωπα. 50-100 τρομοκράτες κρατάνε τά σχολεία άνάστατα. Οι Κομμουνιστές φοιτητές προκαλούν σε κάθε στιγμή και με κάθε τρόπο. Οι Χίτες πέφτουν στην παγίδα τους. Μερικοί μάλιστα άπ' τούς δεύτερους συναγωνίζονται έπάξια τούς πρώτους στους αντιδημοκρατικούς κι' άνελεύθερους τρόπους έκδηλώσεών τους. Οι πολλοί φοιτητές πούρθαν στο Πανεπιστήμιο για να μορφωθούν τους συχαθήκανε και τους δυό. 'Η 'Επιτροπή 'Ενότητας (ΕΣΑΣ—'Επαρχιωτών) νομίζουμε πως έχει υποχρέωση άμέσως να έπέμβει και ν' αξιώσει ή τή συμμόρφωση των κατ' έπάγγελμα ταραχοποιών ή τήν άποπομή τους άπ' τό Πανεπιστήμιο.

Τό φωνάζουμε για μιá άκόμη φορά: «Όλοι οι φοιτητές άς νιώσουν τό χρέος τους. Άπ' τά Πανεπιστήμια πρέπει ν' άρχίσει κατά κύριο λόγο ή σταυροφορία για τήν άνοικοδόμηση τής χώρας, για τήν κοινωνική άνασυγκρότηση τής Δημοκρατίας. Τό μέλλον τής πατρίδας βρίσκεται στο χέρι σας κύριοι φοιτητές. Άν θέλετε μπορείτε να τό καταλάβετε.

Ο Ε. Σ. Ε. Ν.

Ό 'Εθνικός Σύνδεσμος 'Ελλήνων Νέων, με τή πλατείά 'Εθνική και συνδικαλιστική του δράση άνάμεσα στους μαθητές των Γυμνασίων συμβάλλει άποφασιστικά στην πατριωτική και δημοκρατική διαπαιδαγώγηση τής Νέας γενιάς.

Είναι μιá κίνηση άξια κάθε έπαίνου και κάθε ύποστήριξης. Οι μαθητές και όλα τά μέλη του Μαθητικού Κέντρου τής Ε.Ε.Ν. βοηθάνε τό Σύνδεσμο μ' όλες τους τις δυνάμεις στην έξαιρετική του δράση.

Ό τελευταίος πόλεμος ήταν τό σύνορο. Τό μεγάλο σύνορο μέν' στην Ιστορία. Κι' ήταν τό μεγάλο σύνορο, γιατί για πρώτη φορά ύποχρώθηκαν όλα τά ψέματα να πέσουν στην ίδια τήν παγίδα που είχαν στήσει στην αλήθεια. Όλες οι ιδεολογίες και οι άρνήσεις άποκαλύφθηκαν μικρές, αιμοβόρες, μωρές, άπάνθρωπες,

Άπό τό βιβλίο του Παν. Κανελλοπούλου «Ό Πόλεμος και τό Μέλλον—Διδάγματα και Αιτήματα», που κυκλοφορεί αυτές τις μέρες].

Η ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ Ε. Ε. Ν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ Ε. Ε. Ν. ΣΠΟΠΔΑΣΤΩΝ

Σύμφωνα με πρόσκληση του Κέντρου Πρωτεύουσας τα μέλη της Ε.Ε.Ν. πήραν μέρος στο παλλαϊκό συλλαλητήριο που έγινε στην πλατεία Συνταγών στις 18/11 σαν ένδειξη διαμαρτυρίας για την απόφαση των Δυτικών συμμάχων ν' αναγνωρίσουν τη Φασιστική Διοίκηση των Άλβανών Χιτλερικών δορυφόρων.

— Η Γραμματεία της Ε.Ε.Ν. Σπουδαστών κυκλοφόρησε προκήρυξη με την οποία απάντησε στις δύο συκοφαντικές προκηρύξεις της ΕΠΟΝ και στα δημοσιεύματα της Χ. Η ΕΠΟΝ κατηγορήσε τους Ένωτικούς φοιτητές σά διασπαστές και συνεργάτες της δεξιάς και των Χιτών.

Η Χίτικη ΕΠΕ σέ δημοσιεύσεις της σέ μερικώς άπ' τίς Άθηναικές εφημερίδες κατηγορήσε την Ε.Ε.Ν. Πανεπιστημίου για συνεργασία με την ΕΠΟΝ.

Σχετική ανακοίνωση της Ε.Ε.Ν. Σπουδαστών που δημοσιεύεται παρακάτω ρίχνει φώς σ' όλα όσα πραγματοποιήθηκαν τό περασμένο μήνα και για τά όποια συκοφαντούμεθα τόσο άπ' τούς Χίτες όσο κι' άπ' τούς Έπονίτες.

Η Γραμματεία

Ο Πρόεδρος της Ε.Ε.Ν. κ. Παπαληγούρας στις 27/11 προήδρευσε σέ συνεδρίαση της Γενικής Γραμματείας της Κ.Ε. της ΕΕΝ στήν όποια έξεταστήκανε ζητήματα σχετικά με τή δράση της οργανώσεως.

Στό Κέντρο Άν. Σχολών

Σέ συγκέντρωση τών έπιτροπών της ΕΕΝ Σπουδαστών που έγινε στις 28/11 πήρε μέρος ο Πρόεδρος της ΕΕΝ και ο Γραμματέας της ΚΕ κ. Κυριακόπουλος.

Έξετάστηκε προσεκτικά ή τελευταία κατάσταση που τεχνικά δημιουργήθηκε στις Άν. Σχολές άπό τούς ταραχοποιούς τών άκρων και παρήχανε όμόφωνα άποφάσεις για τήν ύποστηρίξη τών φοιτητικών ζητημάτων και τήν άποτελεσματική αντιμετώπιση της καταστάσεως άπ' τή μεριά της ΕΕΝ.

Κέντρο Άθηνών

Σέ μεγάλη συγκέντρωση της ΕΕΝ Άθηνών που έγινε σά γραφεία της στις 25/11 μίλησαν ο κ. Καλκάνης για τό Σοβιετικό Σύνταγμα, ο τέως ύπουργός κ. Γυιόκας για τά ζητήματα τών νέων και γενικά του Λαού της Μακεδονίας και Θράκης και τελευταία ο Άρχηγός του Κόμματος κ. Κανελλόπουλος σχετικά με τή σημασία της παραιτήσεως της Κυβερνήσεώς του. Ο κ. Πρόεδρος μίλησε θετικά για τίς σχέσεις Άγγλίας—Έλλάδας για τόν Δημοκρατικό χαρακτήρα του ΕΕΚ και τό χρέος του άπέναντι στήν πατρίδα και τό Λαό.

Κέντρο Πειραιώς

Στό Κέντρο Πειραιώς γίνανε έκλογές για τή νέα έπιτροπή Πειραιώς της ΕΕΝ και για τούς τομάρχες.

Τό δελτίο του Κέντρου ήρχισε να εκδίδεται ταχτικά. Ο κ. Σιγής άνεκοίνωσε με έκθεσή του στή Γραμματεία ότι «ή Πειραιώτικη νεολαία μās ένωσε. Τά παιδιά της εργατοσύλης έρχονται κοντά μας άποφασισμένα ν' αγωνιστούν, χωρίς νά λογαριάζουν κόπους και θυσίες, για τό καλό της πατρίδας μας και τό θρίαμβο της Δημοκρατίας».

Κέντρο Έπαρχιών

Τό Έπαρχιακό Κέντρο άνεκοίνωσε ότι τά τμήματα της ΕΕΝ στήν Κρήτη και σέ Αιγαίο μίλησαν σέ στάδιο νέας έξορμήσεως. Άπό τά νησιά αυτά και φτάνουν νέα για τό φούντωμα του Ένωτικού κινήματος πολύ Ικανοποιητικά. Οί Νομαρχιακές έπιτροπές Πατρών και Πύργου κυκλοφο-

— Η μικτή έξωκομματική έπιτροπή (Ε.Σ.Α.Σ.—Έπαρχιακή Έπιτροπή) που ανέλαβε τήν έντονη συνδικαλιστική δράση στις άνώτατες σχολές με τόν αντικειμενικό σκοπό νά γίνουν έλεύθερες έκλογές τό γρηγορώτερο στο Πανεπιστήμιο, βρήκε μεγάλη άπήχηση στις φοιτητικές μάζες. Οί σπουδαστές άηδιασμένοι άπό τήν έκμετάλλευση τών συνδικαλιστικών τους ζητημάτων άπό πρόσωπα που έκαμαν κυρίως άγώνα πολιτικό και όχι φοιτητικό ύποστηρίζουν άπόλυτα τή λύση αυτή.

Τό Κ.Α.Σ. της Ε.Ε.Ν. που έθεσε σά βάση της δουλειάς του στις άνώτατες σχολές τόν έλεύθερο συνδικαλισμό, τήν αντίληψη ότι τό πολιτικό συμφέρο πρέπει νά ύποχωρεί μπροστά στο συνδικαλιστικό και κατήρτισε πλήρες σχέδιο φοιτητικών αίτημάτων (τρίμηνα, περίθαλψη, άσυλία κλπ.) ύπήρξε ο πρωτεργάτης αυτής της λύσης και ο ένθερμος ύποστηρικτής της.

Τό Κ.Α.Σ. της Ε.Ε.Ν. ζητάει άπ' τή μικτή αυτή έπιτροπή νά καταρτίσει τό ταχύτερο όλες τίς έπιτροπές της και νά άρχισι έντονη φοιτητική δράση. Νά τηρήσει άπόλυτα τήν γραμμή που άποφασίστηκε και νά κινηθεί έξω άπό όποιαδήποτε πολιτικά πλαίσια, άλλα πάντως μέσα στις γενικές δημοκρατικές και προοδευτικές αντίληψεις που ύποστηρίζει ή πλειονότης του φοιτητικού κόσμου.

Ιδιαίτερα τονίζουμε ότι ή σημερινή κατάσταση σά άνώτερα ιδρύματα ώφείλεται στήν τέλεια αντιδημοκρατική στάση τών δύο φασιστικών έκρων που κατέλυσαν στο παρελθόν και έν μέρος σήμερα κάθε έννοια έλευθερίας και άνθρωπισμού στά Πανεπιστήμια.

Νομίζουμε άναγκαίο νά παραθέσωμε άκέραιο τό πρακτικό που συνέταξε και υπέγραψε ή Ε.Ε.Ν. στή πανσπουδαστική συγκέντρωση της 3/11/45:

«Η Ε.Ε.Ν. έπικροτεί έντελώς τήν άποψη όπως ο Ε.Σ.Α.Σ. και ή Έπαρχιακή Έπιτροπή αναλάβουν α) τήν τέλεια ύπερκομματική σέ πρόσωπα και συγκεκριμένες πράξεις ένωση συνδικαλιστική δράση στά άνώτερα [ιδρύματα και β) νά οδηγήσει τό ταχύτερο σέ γενικές και άπόλυτα έλεύθερες έκλογές στις άνώτατες σχολές.

Τά πρόσωπα άπό τίς πάρα πάνω κινήσεις που θά συμμετάσχουν στή δράση αυτή ύποχρεούνται νά μήν θέσουν ύποψηφιότητα στις έκλογές. Η Ε.Ε.Ν. δέχεται νά συμμετάσχει σέ διακομματική έπιτροπή έλέγχου της δράσης της έπιτροπής αυτής ύπό τόν όρο νά συμμετέχουν όλοι (Ε.Π.Ο.Ν. και Χ). Άν δέν έπιτευχθεί αυτό τότε ή Ε.Ε.Ν. μόνη θά έλέγχει τή δράση της έπιτροπής και θά βοηθεί με κάθε τρόπο τό συγκεκριμένο έργο της. Άν ή έπιτροπή αυτή στήν όποια ανατέθηκε τό σοβαρό αυτό έργο έξέλθει τών συμφωνηθέντων θά καταγγελλεί, άν και τό παρελθόν τόσο του Ε.Σ.Α.Σ. όσο και της Έπαρχ. Έπιτροπής έγγωδνται άπόλυτη συνείπεια και έπιτυχία.

Η Ε.Ε.Ν. συντάσσει μόνη και ύπογράφει αυτό τό έγγραφο».

Μ. Δεσύλλας
Γραμματέας του Κέντρου
Άν. Σχολών της Ε. Ε. Ν.

.....
ρήσανε τελευταία προκηρύξεις σχετικές με τόν άγώνα της ΕΕΝ. Τό Περ. Κέντρο Θεσσαλονίκης εκδίδει έβδομαδιαίο Δελτίο τό όποιο άσχολείται μ' ότι ζητήματα ένδιαφέρουν τους νέους της Μακεδονίας.

Η

“ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΩΝΗ,,

Τὸ Ἐπίσημο ὄργανο τοῦ

ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΝΩΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Ἄρθρογραφία: ΠΑΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΕΝΩΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΥΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

1. Εἰσαγωγή στὸν Ἐνωτισμό.
2. Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ: Θὰ σὰς πῶ τὴν Ἀλήθεια.
3. Ε. ΤΣΕΛΛΟΥ: Ἀπὸ τὴν Ἀστική στὴν Ἐνωτική Κοινωνία.
4. Ε. ΜΕΤΑΞΑ: Ἐμπρὸς στὴν ἐποχὴ μας.
5. «Ἑλληνική πολιτική».
6. Σειρὲς Μυστικῶν ἐπαναστατικῶν ἡμερησίων καὶ προκηρύξεων.

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ 1945

1. Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ: 1935—1945 Ἕνας Ἀπολογισμός.
2. Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ: Θὰ σὰς πῶ τὴν Ἀλήθεια.
3. Ε. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ: Εἶναι τάχα λύτρωση ὁ κομμουνισμός;
4. Ε. ΜΕΤΑΞΑ: Ἐμπρὸς στὴν ἐποχὴ μας.

Τὰ «Ἐλεύθερα Νιάτα» συνεχίζουν τὴν ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ μας «Μαχόμενα Νιάτα» ποὺ ἔβγαине μυστικά τὸν καιρὸ τῆς Κατοχῆς.